

Ya'á tse'e je nak juu' ve'e je Pablo tyuknuja'yi je jaanchja'vivatajk jep Roma

1 Atse'e je Pablo, je Jesucristo je myutoompa je myupajkpa, je Nte'yam atse'e xvinkoon jets atse'e apuk xpuujim jets atse'e n'ítut je kyukátsiva, jets atse'e ntukka'amáyut je y'oy kats je y'oy ayook. ² Ya'ats je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam jujpani vyaajntk je y'ayook kojtsnajxpatajk kajxta, ve'em ax jo'n y'it jep Kunuu'kx Jatyán kujxp. ³ Ya oy kats ya oy ayook kajx tse'e yaknujava je nMaja Vintsánamda Jesucristo jye'e, je Nte'yam je y'Onuk. Jayu je'e ve'e, je'e ku ve'e y'it je yakkutojkpa David je chaan je kyooj. ⁴ Ax je'e ku ve'e Ntye'yama, yaknuke'xnatajkkits je'e ve'e je Nte'yam jets je y'Onuk je'e ve'e, je'e ku ve'e je myakkin kajx duyakjoontykpajknuva ku ve'e y'uk'aa'k. ⁵ Je y'Onuk kajxts aatse'e je Nte'yam je maa'yun xtoojnj ijets aatse'e je kukátsiva n'it, jets aatse'e je jayu nvaajnjat ya oy kats ya oy ayook jetse'e ve'em to'k it to'k naxvijjn je jayu je Jesucristo dükatsapákut je'e kajx ku ve'e jyaanchjávajada. ⁶ Ax je'e maatts miitse'eda, je Nte'yam tse'e

myaaxuxjuduva jetse'e m'ijttinit je Jesucristo je jayu.

⁷ Jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem rómait cyiudaaj kajxm, mtsojkjudups miits je'e ve'e je Nte'yam, je'e tse'e myaaxuxjudu jetse'e m'ijttinit je'e je jayu. Je Nte'yam, juu' ve'e nTee'imdup, jets je Maja Vintsán Jesucristo, je'e tse'e mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit je y'oy joot maattta.

Ku je Pablo ñajkxuvaajñ jep Roma

⁸ Je'e kajx ku atse'e to'k muk n'it je Jesucristo maat, too'vajkpts atse'e je Nte'yam nkukajtsja kux ñuja'vipe'e je jayu nüvinxup yaja natyo'k naxvijjn vintso_ ve'e xjaanchjávada je Jesucristo. ⁹ Je Nte'yam atse'e to'k aaj to'k joot nmutuump nmupujkp jets atse'e je jayu nvaajnjada je oy kats je oy ayook, ve'em tse'e je Nte'yam je y'Onuk du'líxadat. Ñuja'vipts je'e ve'e je Nte'yam jets ijtp ats miitse'e njaa'myétsa ku atse'e ntsapkats, ¹⁰ je'e atse'e n'amótup mpaktsaap jets ats miitse'e najkx nku'ixta ku

ve'e je Nte'yam vyā'anüt. To'mayji
 atse'e tsojk x'ó'yixjut. ¹¹Ooy
 atse'e ntuntsak jets ats miitse'e
 nku'íxtat, ve'em tse'e je Espíritu
 Santo mmo'ojadat je maa'yun
 je putajkin kux'e ats ve'em ntun
 jetse'e makk m'ijttinit to'k muk je
 Cristo maqt, ¹²je'ets atse'e ntijp jets
 namyakkinmo'yumjadape'e to'k
 jado'k je jaanchja'vin kajx juu' ve'e
 njayejpumdup.

¹³Utsta ajchta utsta tsə'ada,
 ntsajkp atse'e jetse'e xnujávadat
 jets may náxani ats miitse'e najkx
 njaku'ixuva'anda, ax uxym
 paatnats atse'e xka'o'yixju.
 Uknajkxuvaan atse'e, ntsajkp
 atse'e jetse'e je Nte'yam
 dükunoo'kxut juu' atse'e ntónup
 nkótsup miits maattta, ve'em ax
 jo'n dükunu'u'kx juu' atse'e tuntún
 tunkats viijnk tsov joma ve'e ka je
 israeejlit jáyuvap. ¹⁴Nmuyójip atse'e
 anañujoma je jayu, je griego jayu
 jets ka je griego jáyuvap, je kuvij
 jayu jets ka je kuvij jáyuvap. ¹⁵Je'e
 kajxts atse'e ntsak jets ats miitse'e
 nvaajnjiduvat je oy kats je oy ayook,
 miits, jáyuda juu' ve'e tsuunidup
 jem rómait cyiudaaj kajxm.

Je oy kats je oy ayook je myakkin

¹⁶Ka'a xa atse'e ntuktso'otyún
 jets atse'e je jayu nvaajnjadat
 ya oy kats ya oy ayook, kux je
 Nte'yam je myakkin ya'a ve'e jets
 ya'a kajx tse'e je jayu je tyokin
 nüva'achju ku ve'e je Jesucristo
 dujaanchjáva, too'vajkp tse'e pan
 pan jatye'e israeejlit jayu, nay
 ve'empa tse'e pan pan jatye'e ka
 je'eptha. ¹⁷Ya oy kats ya oy ayook
 je'e ve'e juu' ve'e xtuk'fxumdup

xtuknuja'vimdup jets ka'a ve'e
 je Nte'yam xtokimpaq'mumda,
 je'e kajx tse'e ve'em dütún
 kux'e njaanchja'vimda. Ve'em
 xa ya'a ve'e ax jo'n je Kunuu'kx
 Jatyán vyā'añ: "Pan pan xa ve'e
 je Nte'yam kyatokimpuump kux'e
 jyaanchjávaja, joojntykaps je'e
 ve'e."

Myu'ejkjupe'e je Nte'yam pan pan jatye'e tokintoondup

¹⁸Nuke'xnatáka xa ve'e tyaañ jets
 myu'ejkjupe'e je Nte'yam je jayu
 pan pan jatye'e kavintsq'kijidup
 jetse'e tyokintonda. Je ka óyap
 juu' ve'e tyoondup, je'e tse'e
 duyaktso'oxjajtp jetse'e je jayu
 dunujávadat je tyuv je'e. ¹⁹Pan
 vintso ve'e je Nte'yam yak'ixa,
 va'ajts xa ya'a ve'e je Nte'yam
 duyaknuke'xnatajki jeja je'e
 vyinkujkta. ²⁰Oyame'e kyayak'ix
 vintso ve'e je Nte'yam Ntye'yama,
 je'e vintso ve'e y'it jets je makkin
 juu' ve'e jyayejpp xaq'ma kajx,
 yaknuja'vipts je'e ve'e van'ítani
 ku ve'e ya it choo'ntk jets uxym
 paat je'e kajx juu' ve'e tyoon. Ax
 ka'a tse'e dununkakuváktat jets
 ka'a ve'e y'o'yixjidi vintso ve'e
 kudunuja'vidups je'e ve'e jets jeme'e je Nte'yam, ax
 ka'a tse'e duvintsa'agada ax jo'n
 duvinmachju jo'n, ka'a tse'e je
 kukojsun dumooyduva, je'e ve'e
 vyinmaaydup pyayo'ydup juu'
 jatye'e katoomp, vimpijttinu tse'e
 je jya'vinda ka óyap, ka'a tse'e
 du'ukvinmóstudini je y'oy je'e. ²²Viji
 kej ve'e jyanatyijjada, ax ka'a tse'e
 dunujávada juu' ve'e oy. ²³Ka'a
 tse'e duyakmájada duyakjaanchada

je Nte'yam, juu' ve'e ni je vin'ita ka'oo'kup; je apamnax tse'e tyukvintktstup. Y'apamnajxtup tse'e je jayu, juu' ve'e oo'ktup, je jeyyva tanuk, je tanuk juu' ve'e maktaaxk tekax, jets je tsaa'n, je'e tse'e vyinja'vidup vyints'a'kidup.

24 Je'e kajx tse'e je Nte'yam myasookjidini jetse'e dutondat je ka yap juu' ve'e chojktup; ax viijnkts je'e ve'e juu' ve'e tyoondup to'k jado'k. **25** Ve'em tse'e dutonda kux'e dukatsokta jetse'e dunujavdat je Nte'yam je tyu jye'e, je'e tse'e jyaanchja'vidup juu' ve'e taay jetse'e duvinjavada duvintsa'agada juu' jatye'e je Nte'yam pyaam, ka'a tse'e je Nte'yam viinm duvinjavada duvintsa'agada, je'e juu' ve'e duvinmajtsup jetse'e xa'ma kajx yakmaja yakjaancha y'ijtnit. Amén.

26 Je'e kajx tse'e je Nte'yam myasookjidini jetse'e yakkutojkuxjadat je ka yap juu' ve'e chojktup, je ta'axtajk paat tse'e je vyinma'yun duyaktiktsnu ax jo'n pyuma jetse'e ty'a'axtajkat, jetse'e dupanajkxta juu' jatye'e ve'em ka pimap. **27** Nay ve'empa tse'e je yaa'tyajk dumasooktuva ax jo'n pyuma jetse'e je ta'axtajk dumaat'ittat, aamp tooypts je'e ve'e jem jya'vin kajxmda jetse'e namyaat'itjadat ayaa'tyajk. Ax tso'otyo'nunts je'e ve'e juu' ve'e je yaa'tyajk natyo'nuxjudup vimpit atuj. Je tyokin kajxta tse'e naajkvintokijada.

28 Kux tse'e dukatsokta jetse'e je Nte'yam dujaam'ytstat, je'e kajx tse'e je Nte'yam myasookjidini jetse'e viinm naajkkutojkuxjada

pan vintso ve'e je kyo'oy vinma'yun na'muxjada, ve'em tse'e dutonda juu' ve'e kyapaatyp kyah'akeeguip. **29** Tum tokintoondup tse'e, tum ka yap tse'e juu' ve'e pyanajkxtup, nas'ayo'vidup tse'e juu', uko'ovyinma'yidup tse'e je myujayu, ejkjudup jot'aajnjudup tse'e ku ve'e juu' kya'o'yixjada ax jo'n je viijnk jayu, yakjayu'oo'ktup, nacho'oxpajkjudup, vin'aa'ndup, ijttup tse'e kutaay, akotsuoonkidup, **30** pyakojtstup tse'e je jayu, je Nte'yam tse'e kyatsojktup, vinkojojspejttup, namyijidup, natyijjudup, myutaayvaattup tse'e je kyo'oy je'e, ka'a tse'e je tyee' ukpu je tyaaak dukatsapakta, **31** ka'a tse'e duvinmtuda juu' ve'e oy, ka'a tse'e dukutyonda je y'ayook, ka'a tse'e juu' dukojo'soyava'anda, nay ka'a tse'e je tsojkun ukpu je tukmo'tun dujayepta. **32** Nja'vidupts je'e ve'e oy jets vyinmajtsjudupe'e je oo'kun je'e pan pan jatye'e ve'em dutoondup. Oyam tse'e vye'ema, ka je'ejiyap tse'e tyoondup, tyukxoojntktuvapts je'e ve'e ku ve'e je viijnk jayu ve'em jyatkidiuva.

Tokimpayo'yp xa ve'e je Nte'yam pan vintso ve'e dupaa'ty du'akeegaga

2 Nunjajtpe'e ku ve'e nuto'k vya'anut jets vyinmajtsjudupe'e je tsaachpaatun je jayu juu' ve'e ka je israeejlit jayuvap. Mits, jyapanana mitse'e, ku ve'e ve'em mva'an, ka'a tse'e xnunkakuvakut jets mkanuja'vipe'e. Ku ve'e mva'an jets vyinmajtsjudupe'e jetse'e chaachpaattinit, mnatyokimpaajmjuvap xa mitse'e,

kux nay vanx^uppa xa je'e ve'e juu' mitse'e mtuump. ²Yaknuja^uvinup xa ve'e jets tokimpayo'ype'e je Nte'yam ax jo'n dypaa'ty du'akeega, tyukkuvétuupts je'e ve'e pan pane'e je kyo'oy je'e dutoomp. ³Ax mits tse'e mvaamp jets vyinmajtsj^udupe'e je tsaachpaatun pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, jetse'e ve'em mjátkiva, ¿ve'eme'e mvinmay jets ka'a ve'e je Nte'yam mtukkuvéjt^u? ⁴¿Uk mko'oyja^uvipe'e je maa'y^un juu' ve'e je Nte'yam mto'nuxjup jetse'e dumutena je ka óyap juu' ve'e mtuump? ¿Ka'a ve'e xnujava jets je'e kajxe'e je Nte'yam je maa'y^un mto'nuxju jetse'e xmasooknit je mko'oy joojntykin? ⁵Ax ka'a tse'e xmasa'ak, makke'e ooy je mkuvajk xtumpum. Ax je'e kajx tse'e k^ux'e'e ve'em xtun, ooy tse'e je tsaachpaatun mtunyakmooynit ku ve'e je Nte'yam je jayu je tyokin dutukkuvétu je x^aaj ku ve'e n^uke'xnatákat jets tokimpayo'yp je'e ve'e pan vintso ve'e dypaa'ty du'akeega. ⁶Myooynupts je'e ve'e to'k jado'k pan vintso ve'e juu' jaty tu^dut^dtún tu^dukats: ⁷myooynupe'e je joojntykin juu' ve'e x^ama kajx ijtp je'eda pan pan jatye'e kanoo'kxtup jetse'e dutóndat juu' ve'e je Nte'yam chajkp. Ve'em tse'e dutonda kux chojktupe'e jetse'e je Nte'yam chókjadat, jetse'e y'otyo'nuxjadat, jetse'e x^ama kajx jyoojntykidinit. ⁸Ax myooynup tse'e je tsaachpaatun je'eda pan pan jatye'e je y'avintso vinma'y^un duyaktoondup, pan pan jatye'e du^dkakuvajktup juu' ve'e pyaatyp y'akeeguiq, jets pan pan jatye'e

dupanajkxtup je kyo'oy je'e. ⁹Tsaachpaattinupts je'e ve'e nujom pan pan jatye'e dutoondup juu' ve'e ka óyap, too'vajkp tse'e je israeejlit jayu, nay ve'empa tse'e pan pan jatye'e ka je'eptha. ¹⁰Ax y'oyja^uvipts je'e ve'e je Nte'yam jetse'e oy dutoojnjinit je'e juu' ve'e dutoondup je y'oy je'e, oy joott tse'e y'ijttinit je'e maat, too'vajkp tse'e je israeejlit jayu, nay ve'empa tse'e pan pan jatye'e ka je'eptha. ¹¹Kux je Nte'yam, ka'ats je'e ve'e je jayu duviijnkl'ix to'k jado'k.

¹²Nujom xa ve'e pan pan jatye'e tokintoondup jetse'e dukajayepta je Moisés je pyava'nun, vintókidaps je'e ve'e óyame'e dukajayepta je pava'nun; jets pan pan jatye'e tokintoondup, óyam tse'e dujajayepta je Moisés je pyava'nun, yaktokimpayo'ydinupts je'e ve'e je pava'nun kajx. ¹³Kux ka'a ve'e je Nte'yam je jayu du^dukatokimpum pan pan jatye'e du'amatunajxtup je pava'nun jetse'e du^dkakutyonda; je'eda ve'e kyatokimpumpan pan pan jatye'e du^dkutyoondup. ¹⁴Ax je'eda pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap jets ka je pava'nun maatap, kuts je'e ve'e d^dtonda ax jo'n je pava'nun vya'añ, jem tse'e jya'vin kajxmda je pava'nun y'it, ¹⁵je jyoojntykin kajx tse'e du^dyaknuke'xnatákada jets jyayejptupe'e javyet je pava'nun jem jya'vin kajxmda, je vyinma'y^un kajx tse'e d^dunujávada pan oy je'e ve'e juu' ve'e tyoondup uk pan ka'a. ¹⁶Ve'em tse'e jyátut je x^aaj ku ve'e je Nte'yam je jayu je Jesucristo kajx du^dtokimpayo'ynit je ka óyap kajx juu' ve'e yu'uts yak'ijttup

jem jya'vin kajxmda. Tyoonnupts ya'a ve'e ve'em ax jo'n y'íxuva je oy kats je oy ayook juu' atse'e ntukka'amaayp.

**Je israeejlit jayu jets
je Moisés je pyava'nun**

¹⁷Ax mits tse'e mvaamp jets israeejlit jayu mitse'e jets oye'e mnayjávaja je Moisés je pyava'nun kajx, mnamyájjijup tse'e kux'e'e je Nte'yam mvinkoojnji jetse'e m'ljtntit je'e je jyayu. ¹⁸Ve'em tse'e mnayjávaja jets mnuja'vinupe'e juu' ve'e je Nte'yam chajkp, jetse'e mnayjávaja jets je pava'nun kajxe'e xnujava juu' ve'e oy jets juu' ve'e ka óyap. ¹⁹Vinjava tse'e mtañ jets ooye'e juu' xtunnujava jets je'e kajxe'e mnayjávaja jets m'o'yixjupe'e jetse'e je jayu xtuknújávat juu' ve'e je Nte'yam chajkp, ve'em tse'e kyoo'k'ijttinit ax jo'n je jayu juu' ve'e ijttup jejä kupi'ijts kukoo'ts it jaat. ²⁰Mnaya'vijupe'e jets m'o'yixjupe'e jetse'e xtuk'íxtat je'e pan pan jaty'e dükatinuja'vidup. Ve'emts mitse'e mnayjávaja ax jo'n je yak'ixpajkpa kum'ijt juu' ve'e duyak'ixpajkp je pi'k ónukta. Mjaanchja'vip tse'e jets je pava'nun kajxe'e yaknujava nujom juu' jaty'e tyúvam. ²¹Mtuk'ixp xa mitse'e je viijnk jayu. ¿Tyajx tse'e viinm mkanatyuk'ixju? Mtukka'amaayp xa ve'e jets ka'a ve'e y'oya jetse'e je jayu myee'tsut. ¿Ax mmee'tspts mitse'e? ²²Mvaamp xa ve'e jets ka'a ve'e y'oya jetse'e je jayu je navyajkun duyavintsa'kintókitat. ¿Ax myavintsa'kintókipts mitse'e je navyajkun? Mko'oyja'vip xa

ve'e je apamnaxta juu' ve'e je jayu vyinja'vidup vyintsa'kidup. ¿Ax myakpítsumpts mitse'e juu' ve'e yojxtup jep tujkp joma ve'e yakvintsa'agada? ²³Mnamyájjijup xa mitse'e kux mjayejppe'e je pava'nun, ax yakvintsa'kintókidup tse'e je jayu je Nte'yam kux'e'e mits xkakutyún je pava'nun. ²⁴Vaamp xa ve'e je Kunuu'kx Jatyán: "Pan pan jaty xa ve'e ka je israeejlit jayuvap, vyinkojtspejttups je'e ve'e je Nte'yam je'e kajx juu' ve'e mtoondup mkojtstup ka óyap." Jidu'um tse'e vyaa'ñ.

²⁵Pan mkutyuump xa mitse'e je Moisés je pyava'nun, mto'nuxjup tse'e ku ve'e je ixta'nun myakpajmjí jetse'e xni'kxmat xkojmat jetse'e nujava tyánut jets israeejlit jayu mitse'e; ax pan ka'a tse'e xkutyún, ve'emts je'e ve'e ax jo'n je ixta'nun kumkayakpajmjí. ²⁶Ax pan pan tse'e je ixta'nun kayakpajmjip jetse'e dükutyún juu' jaty'e ijtp jep je Moisés pyava'nun kujxp, ve'emts je'e ve'e ax jo'n je ixta'nun kuyakpajmjí jo'n jetse'e duni'kxmat dükoyjmat. ²⁷Je'e juu' ve'e je ixta'nun dükani'kxmip dukakojmip jetse'e dükutyún je Moisés je pyava'nun, je'e tse'e duyaknuke'xnatákap jets mvinmajtsjup mitse'e je tsaachpaatun, kux óyame'e je pava'nun jatyáñ xjajayep jetse'e je ixta'nun xjani'kxma xjakojma, ka'a tse'e je pava'nun xkutyún. ²⁸Ka'a xa je'e ve'e y'israeejlitjáyuvada pan pan jaty'e je ixta'nun duni'kxmidup dukojmidup; ²⁹je'e je'e ve'e juu' ve'e ve'em ijttup jep ni'kx kyopk akujkp, pan pan jaty'e

je ixta'nun maat jem jya'vin kajxm,
je ixta'nun juu' ve'e je Espíritu
Santo pa'muxjudu jem jya'vin
kajxm, ka je ixta'nunap juu' ve'e
je jayu duni'kxmidup dukoymidup
kux ve'eme'e je Moisés je pyava'nun
vya'añ. Je jayu juu' ve'e je ixta'nun
maat jem jya'vin kajxm, oyts je'e
ve'e je Nte'yam ñukótsaja, je jayu
je'e ve'e juu' ve'e ko'ñukojsijup.

3 Kux tse'e ve'em, etits je'e ve'e
ñunva'anut ku ve'e je jayu
y'it israejlit jayu, ukpu jómats
je'e ve'e, tyo'nuxjut ku ve'e je jayu
dujani'kxma dujakojma je ixta'nun?
²Toomp xa ve'e ooy, may viijn tse'e
tyun. Muto'k viijn, je israejlit jayu
xa ve'e je Nte'yam tyukkatajki
je kyats je y'ayook. ³Ax pan jem
tse'e je israejlit jayu juu' ve'e
dükakutyoondu je Nte'yam je
y'ayook jayu' ve'e natukpajkjüdu
jetse'e dükutyóndat, qje'e kajxts
vine'e je Nte'yam dükakutyoompat
je vaanduk jayu' ve'e pyaam? ⁴iKa'a
xa je'e ve'e dynunkakutyónut,
kyutyónup je'e ve'e! Oyame'e to'k
ka'ajyji je jayu tyaaya, ka'ats je'e
ve'e je Nte'yam tyaaya. Ve'em xa
je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán
vya'añ:

Ni pana xa ve'e kyava'anut
jets ka'a ve'e je Nte'yam je
jayu dutokimpayo'oy ax jo'n
dupaa'ty du'akeega,
nujom tse'e dükuváktat jets
tuv je'e ve'e je Nte'yam
tyokimpayo'oy.

Jidu'um tse'e vya'añ.
⁵Ax pan nto'numdup tse'e
je kyo'oy je'e jets je'e kajxe'e
nyaknuke'xnatajkimda jets tuv je'e
ve'e jayu' ve'e je Nte'yam tyuump,

iva'numdaps vine'e jets ka óyap
je'e ve'e je Nte'yam dütún ku ve'e
xyaktsaachpaatumda? (Ve'em
ats ya'a ve'e n'amotutuva ax jo'n
je jayu vyinmay.) ⁶iNi vintsova xa
ve'e ve'em nkava'numdat! Kux pan
kudukapaa'ty kudukah'akeega xa
ve'e jayu' ve'e je Nte'yam tyuump,
ka'a tse'e kuy'o'yixju jetse'e
dutokimpayo'oyut anañujoma je
jayu. ⁷Ax pan jeme'e je jayu jayu'
ve'e vaamp: Pan taayimdu tse'e
jetse'e ve'em oy ñuke'xnatákat
jets kyutyuumpe'e je Nte'yam je
y'ayook jetse'e je Nte'yam nuyojk
yakmaja yakjaancha ylijnit, qtyajx
tse'e je Nte'yam xtukkuvejtumdat
ya tokin? ⁸Jets jidu'umpa: "¿Tajx
tse'e nkato'numda je kyo'oy je'e
jetse'e jyéyat je y'oy je'e?" Ax jem
tse'e je jayu jayu' aatse'e ve'em
xtukpakojtstup, ve'eme'e vya'anda
jets ya'a aatse'e je jayu ntuk'ixp. Ax
pan pan jaty tse'e ve'em vaandup,
tsaachpaa'ttaps je'e ve'e, ve'em ax
jo'n dñvinmátsjada.

Tum tókinax xa ve'e je jayu anañujoma

⁹¿Vintsose'e? Uu'mda, je israejlit
jáyuda, qnuyojk oy uu'me'eda
jets ka'a ve'e je viink jáyuda?
iNi vintsova xa ve'e nuyojk oy
nka'ijtumda! Ta xa ats miitse'e
va'ajts ntuk'ixta jets jeja ve'e tokin
jaat yitta pan pan jatye'e israejlit
jáyuda jets nay ve'empa pan pan
jatye'e ka je'epa. ¹⁰Ve'em xa je'e
ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán
vya'añ:

Ka'a xa ve'e pan ni pana jayu'
ve'e tuv jáyuvip joojntykip, ni
to'ka.

- ¹¹ Ka'a tse'e pān
kyatsuvinnmotuvuva'añ,
ni pāna ve'e je Nte'yam
dūka'ixta,
- ¹² anañujoma tse'e dūmasoóktini je
Nte'yam je tyoo',
anañujoma xa ve'e je Nte'yam
dūkatoojnjada,
ka'a ve'e pān pāne'e je y'oy je'e
dūtoomp, ni pana.
- ¹³ Ve'em ax jo'n je oo'kpa jot
xyuu'l k axaa'kp juu' ve'e
ava'ajts,
nay ve'empa tse'e axaa'kp
tyunyakmotu juu' ve'e
kyojtstup.
Je tyootsts je'e ve'e je jayu
tyukvin'aa'ndup,
je xāvat jo'nts je'e ve'e juu' ve'e
kyojtstup,
- ¹⁴ makk tse'e je jayu
dūtukyaktsaachada je kyatsta
je y'ayookta,
- ¹⁵ makk tse'e je tyek dūtuknomda
jetse'e je jayu dūyak'oo'ktat,
- ¹⁶ yakma'ttup xa je'e ve'e je jayu je
ñaa' je tyoo',
tsaachvinmaayp tse'e je jayu
dūyaktanda.
- ¹⁷ Ka'a tse'e dūnújávada vintso
ve'e oy joöt jyoojntykadat,
- ¹⁸ ka'a tse'e je Nte'yam
dūtsa'agada.
- Jidu'um tse'e je Kunuu'kx Jatyán
vya'añ.
- ¹⁹ Nnuja'vimdup xa ve'e jets
nujom juu' jatye'e ijtp jep je Moisés
pyava'nun kujxp, je jayu kajxtats
je'e ve'e pān pān jatye'e ijttup jep
pava'nun pa'tkup, ax ve'em tse'e
nujom je jayu y'amo'tkajxtinit
jetse'e to'k ka'ajyji je jayu
dunu'atsóvadat jem je Nte'yam

vyinkojkm ti ve'e tūdutonda
tūdukotsta. ²⁰Ka'a xa ve'e pān
pane'e dūkutyoomp je pava'nun,
paaty tse'e, ka'a ve'e pān pāne'e
je Nte'yam ñunkatokimpuum
je pava'nun kajx, kux je pava'nun
kajxe'e yaknujava jets tókinax jayu
uu'me'eda.

Ka'ats je'e ve'e je Nte'yam
dūtokimpum je jayu juu' ve'e
je Jesús dujaanchja'vip

- ²¹ Ax uxym tse'e nuke'xnataáka
tyañ vintso ve'e je Nte'yam je jayu
dūkatokimpum ka je'e kajxap
ku ve'e je pava'nun yakutyún.
Pyaatyp y'akeeguipts ya'a ve'e
ax jo'n vya'añ jep je Moisés
pyava'nun kujxp jets juu' ve'e
jyavyejtu je Nte'yam je y'ayook
kojtsajxpatajkta. ²²Nujom tse'e
pān pān jatye'e dūjaanchja'vidup
je Jesucristo, ka'ats je'e ve'e je
Nte'yam tyokimpámjada; ni pānat
je'e ve'e kyavijink'íxju. ²³Ta xa
ve'e nujom je jayu tyokintonda,
ni pana tse'e dūkah'amaadaaga
jetse'e dūtónut juu' ve'e je Nte'yam
chajkp, nujom tse'e dūmujékumada
je Nte'yam je myajin je jyaanchin.
- ²⁴Ax je Nte'yam tse'e je jayu
je maa'yun dūtooijnip, je Cristo
Jesús kajxts je'e ve'e je jayu
dūkatokimpum kux je Cristo ve'e
dūtuknúvaaats je jayu je tyokin. ²⁵Je
Nte'yam tse'e dūyaknuke'xnatajki
jeja je jayu vyinkujk je Cristo, juu'
ve'e uk'oo'k je jayu je tyokin kajx,
ve'em tse'e je Nte'yam je jyot'a'nun
ñáxut ku ve'e je Jesucristo
yakjaanchjáva. Ve'em tse'e dutuujn
jetse'e je jayu dūnújávadat jets
tyuumpe'e je Nte'yam juu' ve'e

pyaatyp y'akeeguip, myuteni tse'e je tokin juu' ve'e je jayu tyoondu, ka'a tse'e jatyji dutukkuvejt. ²⁶ Ax uxyam tse'e, je'e ve'e ku ve'e je Cristo y'uk'aq'a'k, nuke'xnatáka tse'e tyañ jets je'e ve'e dukuvejt nujom je jayu je tyokin. Tokimpayo'yp xa je'e ve'e je Nte'yam ax jo'n dupaa'ty du'akeega, ka'ats je'e ve'e dutokimpum je jayu pan pan jatye'e dujaanchja'vidup je Jesús.

²⁷ Kux tse'e ve'em, évintsose'e y'óyat jetse'e je jayu ñamyájajat? iNi vintsova xa je'e ve'e kya'oya! ¿Ax tyajxts je'e ve'e kya'oya? Je'e kajx tse'e ku ve'e je jayu dukakutyún je pava'nun, je jaanchja'vin kajxji ve'e je Nte'yam je jayu dukanokimpum. ²⁸ Ax ve'em tse'e, ka'a tse'e je Nte'yam dutokimpum je jayu juu' ve'e je jaanchja'vin dujayejptup, ka'ats je'e ve'e tyun ku ve'e je jayu dukanuyonuvalanda je Nte'yam je pyaval'nun jets je'e kajxe'e je Nte'yam kyanokimpámjadat. ²⁹ ¿Tis, je israeejlit jáyiji n'ite'e je Nte'yam duNte'yamidup? ¿Ka'ats je'e vine'e duNte'yamiduva pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap? Va'ajts xa ve'e yaknujava jets ve'empa ve'e, ³⁰ to'kji xa ve'e je Nte'yam. Ka'lats je'e ve'e je jayu dutokimpum juu' ve'e duñi'kximp dukojmip je ixta'nun jetse'e je Jesucristo dujaanchjáva, ni ka'avats je'e ve'e je jayu dutokimpampa juu' ve'e dukanikximp dukanokjmip je ixta'nun jetse'e je Jesucristo dujaanchjáva. ³¹ ¿Ve'ems ya'a vine'e dutij jets ka'a ve'e du'uktsojkni jetse'e nkutyo'numdat je pava'nun juu' ve'e je Moisés

yakmooy? iNi vintsova xa je'e ve'e ve'em kyayaktij! Ku xa ve'e je Jesucristo njaanchja'vimda, ntuk'íxumdupts uu'me'e jets oy je'e ve'e je Moisés je pyava'nun.

Je nu'ixvaatsun juu' ve'e je Abraham yaktaan

4 Pan ve'em xa je'e ve'e, ityajx tse'e je Nte'yam dukanokimpum je njujpit jáyuvamda Abraham? ² Pan je Nte'yam xa ve'e kuykayokimpajmji je'e kajx ku ve'e dutuujn juu' ve'e oy, kuynamyájiji tse'e je Abraham. Ax ka'a tse'e tii juu' ve'e je Abraham tyoon juu' kajxe'e kuynatuyukmájiji jeja je Nte'yam vyinkujk. ³ Kux jidu'ume'e vya'añ je Kunuu'kx Jatyán: "Jyaanchja'vi xa ve'e je Abraham je Nte'yam, ax je'e tse'e kux'e'e dujaanchja'vi, je'e kajx tse'e je Nte'yam kyanokimpajmji." ⁴ Pan jem xa ve'e je toompa juu' ve'e tutyún jetse'e yakmujoy, ka nunve'emjyapts je'e ve'e je jyo'yun yakma'a, je'e kajxe'e yakma'a kux'e'e yaktukmuyoja. ⁵ Ax pan ka'a tse'e je jayu ti dutún jetse'e je tyokin ñuva'atsjut, je'e ve'e jetse'e je Nte'yam dujaanchjáva, je jyaanchja'vin kajx tse'e je Nte'yam kyanokimpumju, je Nte'yam, juu' ve'e dukanokimpamp je tokinax jayu. ⁶ Ya'lats je'e ve'e je David tyij ku ve'e du'avalni je xoojntkuun juu' ve'e je jayu jyayejpp pan pane'e je Nte'yam kyanokimpamp ka je'e kajxap ku ve'e dutuujn juu' ve'e oy. ⁷ Jidu'um tse'e vyaajin:

Xoon je'e ve'eda pan pan jatye'e je Nte'yam tyokinmee'kxp, je'eda pan pan jatye'e je tyókinda ve'emji yaknajxuxjúdup;

8 ve' em tse'e, xoon xa je' e ve'eda
pan pan jatye'e je tyokin je
Nte'yam katukkuvejtjudup.
Jidu'um tse'e je David vyaajñ.
9 ¿To'k je'ejyjidats ya'q vine'e ya
xoojntkun pan pan jatye'e je ixta'nun
duni'kxmidup dukojmidup? Ax ka'a
tse'e, nay ve'empa ve'e pan pan
jatye'e je ixta'nun dukani'kxmidup
dukakojmidup. Tats atse'e njala juu'
ve'e vaamp jep Kunuu'kx Jatyán
kujxp jidu'um: "Jyaanchja'vi xa ve'e
je Abraham je Nte'yam, ax je' tse'e
kux'e dujaanchja'vi, je' kajx tse'e je
Nte'yam kyatokimpaajmji." 10 ¿Ax vin'it
tse'e kyatokimpaajmji, ku ve'e távani
je Abraham je ixta'nun yakpuujmja
veye'na, ukpu ka'anume'e? Ka'anum
xa ve'e je ixta'nun yakpuujmja vye'na.
11 Ux'ook tse'e je ixta'nun yakpaajmji
jetse'e ve' em nujava tyaajñ jets je' e
kajxe'e je Nte'yam kyatokimpaajmji
kux'e dujaanchja'vi. Ax ve' em tse'e,
je jayu pan pan jatye'e je ixta'nun
dukani'kxmidup dukakojmidup
jetse'e dujaanchjávada je Nte'yam,
je' tse'e dutee'ja'vidup je jujpit jayu
Abraham je' e kajx ku ve'e je Nte'yam
dujaanchja'vi. 12 Nay ve'empa tse'e
je jayu pan pan jatye'e je ixta'nun
duni'kxmidup dukojmidup jetse'e
dujaanchjávada je Nte'yam, je'eda tse'e
dutee'ja'viduvap je Abraham je' e kajx
ku ve'e je Nte'yam dujaanchja'viduva
ax jo'n je Abraham jyaanchja'viji jo'n
ku ve'e ka'anum duni'kxma dukojma
veye'na je ixta'nun.

Je vaanduk juu' ve'e
je Nte'yam yaktaan kux'e
je Abraham jyaanchja'viji
13 Je Nte'yam xa ve'e
dutukvinva'ni je Abraham jets

jye'edape'e je chaan je kyooj nujom
ya naxvijnit it. Ax je vaanduk tse'e
juu' ve'e je Nte'yam yaktaan, ka
je' e kajxapts je' e ve'e duyaktaajñ
kux'e je Abraham kudukutyuujn
je pava'nun, je' e kajxe'e kux'e
je Nte'yam dujaanchja'vi. Jets kux
tse'e dujaanchja'vi, paaty tse'e
kyatokimpaajmji. 14 Va'an n'it
dununyaktiju jets je' e pan pan
jatye'e dupanajkxtup je pava'nun,
pan je'ejyji xa ve'e kuduje'eikáxta
nujom ya naxvijnit it, ni vinxúpats
je' e ve'e kyatún ku ve'e je Nte'yam
yakjaanchjáva, ni vinxúpats je' e
ve'e kyatoompa juu' ve'e je jayu
je Nte'yam tyukvinva'ni. 15 Kux
pan jeme'e je pava'nun, jempa
tse'e je tsachpaatun pan ka'a ve'e
yakkutyún; ax pan joma tse'e je
pava'nun kya'it, ka'a tse'e je jayu
dukakutyún je pava'nun.

16 Ax je' e tse'e kux'e
njaanchja'vimda je Nte'yam,
je' e kajx tse'e je Nte'yam
xtukmuta'numda je maa'yun juu'
ve'e je Abraham tyukvinva'ni.
Nunve'emji tse'e je Nte'yam
xtoojnjimda ya maa'yun. Ax ka je' e
kajxjyapts ya'q ve'e ya maa'yun
je'eda pan pan jatye'e dupanajkxtup
je Moisés je pyava'nun, tyoojnji'e
je maa'yun nujom je'eda pan pan
jatye'e jaanchja'vijidup, ve'em ax
jo'n je Abraham dutoojnji kux'e
jyaanchja'viji. Ax ve' em tse'e,
je jaanchja'vin kajx tse'e je jayu
y'itta je Abraham je chaanda je
kyoojta. 17 Ve' em xa je' e ve'e ax jo'n
je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Ta xa
ats mitse'e mpum jetse'e numay
je jayu xtsaanat xkoojat juu' ve'e
duvintsaanadap may viijn je naax

je kajpun." Jidu'um tse'e vya'añ. Nte'eja'vimdupe'e je Abraham jeja je Nte'yam vyinkujk, je Abraham juu' ve'e dujaanchja'vi je Nte'yam, juu' ve'e duyakjoojntykpajknuvap je oo'kpatajk jetse'e duyakeja juu' ve'e ka'iijtp.

18 Ax óyam tse'e ve'em kye'ex jets ka'a ve'e y'uk'o'yixjini vintso ve'e je Abraham dujayéput je chaan je kyooj, jyaanchja'vits je'e ve'e je Nte'yam, ve'em ax jo'n yaktukvinva'ni ku ve'e yaktuknuujimi jets je chaan je kyooj ve'e duvintsaanadap may viijn je naax je kajpun. **19** Ax makk tse'e je Abraham je Nte'yam dujaanchja'vi. Oyame'e je jayu vyinmaaydi jets ka'a ve'e y'uk'o'yixjini jetse'e je ónu^k dujayépat, je'e ve'e ku ve'e na'avani ooy tyunve'na, mókupx joojnt jo'n, jets nay ve'empa ve'e amájani ooy je níudal^{aq} Sara vye'na, **20** ka'a tse'e myejtsvinmaajy jetse'e je Nte'yam je vyandu^k dünunkakutyónut, yakmakkpajk'ataats tse'e je jyaanchja'vin jetse'e je Nte'yam duyakmaji duyakjaanchi, **21** vinjava tse'e tyaañ jets o'yixjupe'e je Nte'yam jetse'e dukutyónut juu' ve'e tukvinva'niyu. **22** Ax ve'em tse'e, je'e kajx tse'e je Nte'yam dukatokimpuuujm je Abraham kux'e jyaanchja'viji. **23** Ax ka je Abraham kajxjyapts ya'a ve'e yakjatyán jetse'e kyayakto^kimpuuujm, **24** nay ve'empa ve'e uu'm kajxamda. Je Nte'yam tse'e xkatokimpal'mumdup kux'e njaanchja'vimda, je'e pane'e duyakjoojntykpajknuvap je nMaja Vintsánamda Jesús, **25** juu' ve'e

jem je jayu kya'm yakpaamnu jetse'e xku'oo'kimdi je ntokin kajxamda. Je Nte'yamts je'e ve'e duyakjoojntykpajknuvap jetse'e oy joot n'lijtumdinit je Nte'yam maat.

Je'e pan tyajx kajxe'e n'lijtumda oy joot je Nte'yam maat

5 Je'e kajx tse'e kux'e njaanchja'vimda, ka'a tse'e je Nte'yam xtokimpal'mumda, ijtumdup tse'e oy joot je'e maat je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx. **2** Je Nte'yam tse'e xtoojnjiemdup je maa'yun kux'e je Cristo njaanchja'vimda, xoojntkumdup tse'e kux nmuja'vimidinupe'e jetse'e ntukmaatjayejpumdinut je Nte'yam je myajin. **3** Ax ka ya'ajyap tse'e ntukxoojntkumdup, xoojntkumduvape'e je tsaachpaatun kajx juu' ve'e nyaknajxumdup, kux nmuja'vimidinupe'e jets ku ve'e je tsaachpaatun nyaknajxumda, nmuténimdup tse'e juu'; **4** ax ku tse'e juu' nmuténimda, je oy jáyuvin tse'e njayejpumdup; jets ku ve'e njayejpumda je oy jáyuvin, njaanchja'vimidup tse'e jets oy je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam xtoojnjiemdinup. **5** Ax ka taayapts je'e ve'e jets oy je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam xtoojnjiemdinup, nnuja'vimidinupe'e jets tyúvam je'e ve'e kux'e je Nte'yam xmo'yumda je Espíritu Santo, juu' kajxe'e xpaajmjimdi je chojkun yam nja'vin kajxmamda.

6 Ax uu'mda, ni vin'ita tse'e xka'o'yixumjada jetse'e viinm nmaajktsookumjadat. Ax paaty tse'e, ku ve'e je xaa^j dupaaty, van'it tse'e je Cristo myiijn jetse'e

xku'oo'kimdi, uu'mda, tókinax jáyuda. ⁷Oye'e tyuntso'oxa yaknasjava jetse'e je jayu duku'oo'kat to'k juu' ve'e tuv jáyuvip joojntykip, iukpu nūnajtp tse'e jetse'e jem to'k je jayu juu' ve'e nayja'vijup jetse'e duku'oo'kat to'k je oy jayu! ⁸Ax yaknuke'xnatajki tse'e je Nte'yam jets ooye'e xtunsojkumda, je'e kajx ku ve'e je Cristo xku'oo'kimdi ku ve'e tókinax jáyuna nve'nimda. ⁹Kux'e je ñuu'pūn ve'em dumasaak, je'e kajx tse'e je Nte'yam xkatokimp'a'mumda jetse'e oy nmuja'vimda jets je Cristo kajxe'e xtuknūvaatsumdinit je tsaachpaatun juu' ve'e miinnup. ¹⁰Xtso'oxpajkumdu tse'e je Nte'yam kux'e jep tokin jaatp n'ijtumdi; ax je'e tse'e dutoon jetse'e n'ijtumdinit oy joot je'e maat je'e kajx ku ve'e je y'Onuk xku'oo'kimdi. Ax je'e kajx tse'e kux'e oy joot n'ijtumda je Nte'yam maat, nnuja'vimdinup tse'e jets xyaktsookumdape'e je Cristo kux'e jyoojntyka. ¹¹Ax ka je'ejyap tse'e, xyakxoqjntkumdupe'e je Nte'yam je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx, je'e pan kajxe'e n'ijtumda oy joot je Nte'yam maat.

Jé Adán jets je Cristo

¹²Ax je'e kajx tse'e, ve'em ax jo'n je tokin jyeji yaja naxvijjn kux'e to'k je yaa'tyajk tyokimpujk, jets je tyokin kajx tse'e y'aa'k, nay ve'empa tse'e je oo'kun to'k ka'ajyji je jayu tyukkadaakjini, kux to'k ka'ajyji ve'e je jayu tum tókinax. ¹³Ka'anume'e je pava'nun yakma'a vye'na je Moisés, jetse'e je tokin jyeji yaja naxvijjn. Ax ka'a tse'e je

jayu je tyokin yaktukkuvet ku ve'e je pava'nun kya'it. ¹⁴Oyam tse'e vye'ema, oo'kkajxtinu tse'e je jayu ku ve'e je Adán jyoojntyki, oo'ktuva tse'e je jayu juu' ve'e joojntykidu ka'anume'e je Moisés jyoojntyka vye'na, óyame'e dukakutyoondi je pava'nun juu' ve'e kuyakmooydi ax jo'n je pava'nun juu' ve'e je Adán yakmooy.

Je Adán, ve'em jaty je'e ve'e ax jo'n je'e pane'e je Nte'yam ñupajmtki jetse'e myínut yaja naxvijjn. ¹⁵Ax ka'a tse'e y'akijpxada, kux je maa'yun juu' ve'e je Nte'yam je jayu tyoojnijp, ka'ats je'e ve'e vye'ema ax jo'n je tokin juu' ve'e je Adán tyoon. Tyúvam xa je'e ve'e jets nūmaye'e je jayu y'oo'kti je'e kajx ku ve'e to'k je yaa'tyajk tyokimpujk. Ax jado'kpa tse'e je yaa'tyajk, je Jesucristo, juu' kajxe'e je Nte'yam je maa'yun dutún, je'e tse'e duyaknuke'xnatajkip jets ooye'e dutunnumaja je maa'yun juu' ve'e je Nte'yam numay je jayu tyoojnijp. ¹⁶Nay ka'ava tse'e y'akijpxa je maa'yun juu' ve'e je Nte'yam je jayu tyoojnijp jets je tokin juu' ve'e to'k je yaa'tyajk tyoon. Kux ku xa ve'e to'k je yaa'tyajk tyokimpujk, tokimpajmjuts je'e ve'e je Nte'yam. Ax ku tse'e nūmay je jayu ooy tyuntokintuujn, van'it tse'e myiijn jado'k je yaa'tyajk juu' kajxe'e je Nte'yam nūmay je jayu dukatokimpum. ¹⁷Nujom tse'e je jayu y'oo'kta kux'e to'k je yaa'tyajk tyokimpujk. Ax juu' tse'e jado'k je yaa'tyajk tyoon, nuyojk májumts je'e ve'e ooy jets ka'a ve'e juu' ve'e je Adán tyoon. Nujom

tse'e pan pan jaty'e dukuvajktup je
maja maa'yun juu' ve'e je Nte'yam
je jayu tyoojnijip, je Cristo kajxts
je'e ve'e dujayepta je joojntykin juu'
ve'e xa'ma kajx ijtp.

¹⁸Ax ve'em tse'e, ve'em ax jo'n
je Nte'yam dutokimpum nujom
je jayu je'e kajx ku ve'e to'k je
yaa'tyajk tyokimpujk, nay ve'empa
tse'e, ku ve'e jado'k je yaa'tyajkpa
dutuujn je tyuv je'e, o'yipts
je'e ve'e jetse'e nujom je jayu
je tyokin dutuknuyaatsnit jetse'e
dujayejptinit je joojntykin juu' ve'e
xa'ma kajx ijtp. ¹⁹Kux ve'em ax jo'n
numay je jayu tyokintonda je'e kajx
ku ve'e to'k je yaa'tyajk je Nte'yam
dukakatsapujk, nay ve'empa tse'e
je Nte'yam dukatokimpum numay
je jayu je'e kajx ku ve'e jado'k je
yaa'tyajk je Nte'yam dukatsapujk.

²⁰Ku ve'e je Moisés yakmooyj
je pava'nnun, nuyojk tse'e je jayu
tyokinton'ukvaandi. Ax ku tse'e je
jayu ooy tyuntokintoondi, nuyojk
tse'e je Nte'yam je maa'yun je jayu
dutuntuujnja. ²¹Ax ve'em tse'e,
ve'em ax jo'n je tokin dyayakjeji
je oo'kun, nay ve'empa tse'e je
maa'yun juu' ve'e je Nte'yam je
jayu tyoojnijip, je'e tse'e dyayakjéjip
je oy joot je Nte'yam maaat, ve'em
tse'e je jayu dujayepta je joojntykin
juu' ve'e xa'ma kajx ijtp je nMaja
Vintsánamda Jesucristo kajx.

**Je oo'kpa jo'n jeja je tokin vyinkujk
jets joojntyk je Cristo maaat**

6 ¿Vintsots n'ite'e nva'numdat?
¿Tunjaal'ktokinto'numdap
vine'e jetse'e ve'em je Nte'yam
nuyojk je maa'yun xtoojnjimdat?
²iNi vintsova xa ve'e ve'em

nkava'numdat! Je oo'kpa jo'n
xa ve'e n'ijtumda jeja je tokin
vyinkujk. Ax pan ve'em tse'e
n'ijtumda, ćvintsose'e ntunjaal'k
tokinton'ataqatsumdat? ³Nujom
uu'mda juu' ve'e napet jetse'e ve'em
to'k muk n'ijtumda je Cristo maaat,
ve'ems uu'me'eda ax jo'n to'k
muk je'e maaat kun'oo'kumdi. ⁴Ax
ve'em tse'e, ku ve'e nnapejtumdi,
ijtumdu tse'e ax jo'n kijpx je'e maaat
kun'oo'kumdi jetse'e kijpx je'e maaat
kunnaxtajkimdi; jets ve'em ax
jo'n je Nte'yam je myakkin kajx
duyakjoojntykpajknuva je Cristo
ku ve'e y'uk'aa'k, nay ve'empa
tse'e nkoo'lkjoojntykimdinit ax jo'n
njoojntykimda y'ljt, oye'e jetse'e
va'ajts njoojntykimdinit.

⁵Ax je'e tse'e ku ve'e n'ijtumda ax
jo'n je'e maaat kun'oo'kumdi kux'e
to'k muk n'ijtumda je'e maaat, nay
ve'em tse'e n'ijtumda ax jo'n je'e
maaat kunjoojntykpajkumdinuva
kux'e to'k muk n'ijtumda
je'e maaat. ⁶Nnuja'lvidup xa
uu'me'e jets juu' ve'e n'ijtumdi
ku ve'e nkoo'oyjoojntykimdi,
ve'ems je'e ve'e ax jo'n je Cristo
kudumaaatcruuzpejt, ax ve'em
tse'e ya nko'oy vinma'yunamda
xkoo'kyakkutojkjimdinit, je tokin
xkoo'kka'mimdinit, jetse'e je tokin
kyoo'k'lijtnit ax jo'n je'e ve'e
kunvintsánimda. ⁷Kux ku xa
ve'e je jayu y'it ax jo'n kuy'aa'k
je Cristo maaat, o'yixjupts je'e
ve'e jetse'e kyoo'ktokintoonni.
⁸Ax pan ijtumdup tse'e ax jo'n
je Cristo maaat kun'oo'kumdi,
njaanchja'vidup tse'e jets je'e
maate'e njoojntykimda ⁹je'e kajx
ku ve'e je Cristo y'uk'aa'k jetse'e je

Nte'yam yakjoojntykpajkjinuva. Ni je vin'ítats je'e ve'e kyoo'k'l'oo'knit, ka'a ve'e je oo'kun y'ukka'mijini, ¹⁰ to'k naxji tse'e duku'oo'ki je jayu je tyokin kajxta. Ax ku tse'e uxyam jyoojntyka, je Nte'yam kajxts je'e ve'e. ¹¹ Ax nay ve'empa tse'e miitsta, jávada tse'e ax jo'n aa'k kum'ijtti jeja je tokin vyinkuik jets joojntykada vintso ve'e je Nte'yam yakmaja yakjaancha y'ijtnit je'e kajx ku ve'e to'k muk m'itta je nMaja Vintsánamda Cristo Jesús maat.

¹² Je'e kajx tse'e, ka'a tse'e xyakjáttat jetse'e je tokin duja'a'kyakkutojkjat je mni'kxta je mkopkta jetse'e ve'em xyaktóndat je m'avintso vinma'yunda, je mni'kxta je mkopkta juu' ve'e oo'kp. ¹³ Je mviijn, je mtaatsk, je m'aaj, ukpu to'k viijn jado'k viijn je mni'kxta je mkopkta, ka'ats miits je'e ve'e xtukkata'kadat je kyo'oy je'e jetse'e mtokintóndat; napyámjada ve'e jem je Nte'yam y'am kya'm ve'em ax jo'n je jayu juu' ve'e joojntykpajknova ku ve'e aa'kani y'ukve'na, ve'em tse'e je Nte'yam dütónut juu' ve'e chajkp miits kajxta. ¹⁴ Ax ve'em tse'e, ka'a tse'e je tokin m'ukyakkutojkuxjidinit, kux ka'a ve'e mka'majada je Moisés je pyava'nun, je Nte'yam je myaa'yun maat xa miitse'e m'itta.

Nvintsánimdup je'e ve'e juu' ve'e nmuto'numdup nmupajkumdup

¹⁵ ¿Ax vintso tse'e?
¿Tunja'a'ktokinto'numdap vine'e je'e kajx ku ve'e xkaka'mimda je Moisés je pyava'nun
jetse'e n'ijtumda je Nte'yam

je myaa'yun maat? iNi vintsova xa ve'e ve'em nkato'numdat!

¹⁶ Mnuja'vidup xa miitse'e jets pan mnapyaa'jmjudupe'e jem to'k je jayu kya'm jetse'e xkatsapáktat, je'e tse'e mvintsánidup. Nay ve'empa tse'e, pan mnapyaa'jmjudup xa ve'e jem je tokin kya'm jetse'e xtóndat je kyo'oy je'e, m'oo'ktap tse'e; ax pan mnapyaa'jmjudup tse'e jem je Nte'yam y'am kya'm jetse'e xkatsapáktat, oy joöt tse'e m'ittat je'e maat. ¹⁷ Nkuko'jtsjipts aatse'e je Nte'yam, kux óyame'e je tokin mka'majada y'ijt, ka'a tse'e m'ukka'mijidini, je'e kajx tse'e mkoo'kka'mijidini kux to'k aaj to'k joote'e xkuvajkti je ayook juu' ve'e myaktuk'ixtu. ¹⁸ Je Nte'yam tse'e mtokinmee'kxjedu jetse'e ve'em je'e xmutoondinit xmupajktinit jetse'e xtoondinit je tyuv je'e. ¹⁹ Ve'emts ats ya'a ve'e nkats ax jo'n je jayu vyinmay jetse'e oy xvinnótudat, kux ka'a ve'e oy xvinnótuda je Nte'yam je y'ayook. Ax ve'em tse'e, ve'em ax jo'n mnapyaa'jmjadi jem je tokin kya'm jetse'e xtóndat juu' ve'e ka óyap, nay ve'em tse'e dutsojkpa jetse'e mnapyaa'jmjidinit jem je Nte'yam y'am kya'm jetse'e xtóndat je tyuv je'e, ve'em ax jo'n je Nte'yam dutsak.

²⁰ Ku ve'e je tokin mka'majada y'ijt, ka'a tse'e m'o'yixjidi jetse'e xtóndat juu' ve'e je Nte'yam chajkp. ²¹ ¿Ax vintso tse'e mto'nuxjidi je'e juu' ve'e uxyam mtuktso'otyoondup? Ku ve'e je jayu ve'em jyoojntykada ax jo'n mjoojntykada y'ijt, tsaachpaattinupts je'e ve'e xa'ma kajx. ²² Ax uxyam tse'e, je'e ku ve'e

je Jesús je mtókin mtuknuvaatsjidi jetse'e xmutonda xmupákta je Nte'yam, mnatyukkatajkijidu tse'e jetse'e va'ajts aaj va'ajts joot mjoojntykidinit. Ku ve'e je jayu ve'em dñtonda, joojntykidinupts je'e ve'e xá'ma kajx.²³ Ax ve'em tse'e, ku xa ve'e je jayu tyokintonda, yaktukkuvéttapts je'e ve'e je tyókinda, xá'ma kajx tse'e chaachpaattinit; ax je maa'yún juu' ve'e je Nte'yam je jayu núnve'emji tyoojnji, je'e kajx tse'e dujayepta je joojntykin juu' ve'e xá'ma kajx ijtp, to'k muk tse'e y'itta je nMaja Vintsánamda Cristo Jesús maat.

**Jé tukmu'a'ixmojkin juu'
ve'e je navyajkun kajx**

7 Utsta ajchta utsta tsá'ada, jidu'um áts miitse'e ntuknujáyada kúx mnuja'vidup xa ve'e je Moisés je pyava'nún. Yakkutojkúxjudup tse'e je jayu je pava'nún namvaate'e je jayu jyoojntyka.² Pan yaa'vyúkani tse'e to'k je ta'axtajk, pava'añ tse'e y'lit jets ka'a ve'e je ñuyaa'y dumaso'okut pan vinxupe'e jyoojntyka. Ax pan oo'kp tse'e je ñuyaa'y, ka'a tse'e je pava'nún y'uktoonni juu' ve'e vaamp jets ka'a ve'e dumaso'okut.³ Ax ve'em tse'e, pan tyukmaatjayejppsts je'e ve'e je káts je viijnk yaa'tyajk ku ve'e joojntykipna je ñuyaa'y, yakvintsa'kintókipts je'e ve'e je navyajkun. Ax pan oo'knup tse'e je ñuyaa'y, yakjajtyp tse'e je pava'nún jetse'e je viijnk yaa'tyajk dupákut, ka'a tse'e je navyajkun duyakvintsa'kintóki ku ve'e yaa'vyajktíktsnuva.

4 Nay ve'empats miitse'eda, utsta ajchta utsta tsá'ada, je oo'kpa jo'n tse'e m'itta jeja je Moisés je pyava'nún vyinkujk je'e kajx ku ve'e to'k muk m'itta je Cristo maat, ve'em tse'e m'itta ax jo'n je'e maat kum'oo'kti. Je'e xa ve'e je Nte'yam yakjoojntykpajknuva ku ve'e y'uk'aa'k, mje'eijidupts miits je'e ve'e jetse'e ve'em je Nte'yam xmutoondinit xmupajktinit.
5 Kux namvaate'e njoojntykimdi jetse'e nyakto'numdi ya n'avintso vinma'yúnamda, nuyojk tse'e ntuntokintonuva'numdi kux jeme'e je Moisés je pyava'nún, je tsaachpaatunts je'e ve'e yakjéjip nujom juu' ve'e nto'numdup y'ijt.⁶ Ax uxym tse'e, ka'a xa ve'e je Moisés je pyava'nún x'ukyakkutojkjimdini. Oyam tse'e xyakkutojkjimda y'ijt, ijturndup tse'e ax jo'n kun'oo'kumdini jeja je pava'nún vyinkujk, nmuto'numdup nmupajkumdup tse'e je Nte'yam je joojntykin kajx juu' ve'e je Espíritu Santo yajkyp, ka'a tse'e y'ukve'emi ax jo'n je Nte'yam nmuto'numdi nmupajkumdi je jujpit pava'nún kajx juu' ve'e javyet.

**"Je'ejyamts atse'e ntuump je kyo'oy
je'e juu' atse'e nkatonuvaampy"**

7 ¿Ax vintso tse'e kunva'numda? Jadi tqokin je'e vine'e je Moissés je pyava'nún? iNi vintsova xa ve'e ve'em nkava'numdat! Je pava'nún kajxts atse'e nnujava jets ti je'e ve'e je tqokin. Ka'a atse'e kunnuja'vi pan ti je'e ve'e juu' ve'e yaktijp nas'ayova pan ka'a ve'e je pava'nún yva'añ: "Ka'a tse'e ti xnas'ayóvadat."
8 Ax kux tse'e je pava'nún ve'em

vyá'añ, je'ë kajx tse'e je'ë tokin dupaaty vintso atse'e xtukmutsókut juu' jatye'e ka óyap. Pan ka'a xa ve'e je'ë pava'nun kuy'it, ka'a tse'e je'ë tokin ti mäkkin dujayep.

⁹ Joojntykip atse'e nve'na ku atse'e nkanujávana vye'na je'ë pava'nun juu' atse'e xtuk'ixp jets atse'e nkatónut je'ë kyo'oy je'ë. Ax kuts atse'e nnujava jets je'ë Nte'yame'e vaamp jets ka'a atse'e ntónut juu' ve'e ka óyap, van'it tse'e je'ë tokin ñaaajkmakkpajkji jets atse'e nlijt ax jo'n atse'e kun'aa'k jo'n. ¹⁰ Je'ë pava'nun juu' ve'e je'ë Nte'yam ñupaajmtki jets atse'e xa'ma kajx njoojntykinit, je'ë pava'nun kajxts atse'e nyakpuujm jets atse'e xa'ma kajx ntsaachpaatnit.

¹¹ Je'ë pava'nun kajx tse'e je'ë tokin dupaaty vintso atse'e xvin'aa'nut, je'ë pava'nun kajxts atse'e je'ë tokin xyaktaajñ ax jo'n atse'e aa'k kun'ijt. ¹² Ax ve'em tse'e, va'ajts xa je'ë ve'e je'ë Moisés je'ë pyava'nun. Nujom tse'e je'ë Nte'yam je'ë pyava'nun, va'ajsts je'ë ve'e, oy, pyaatyp y'akeeguip.

¹³ ¿Ax vintso tse'e? ¿Yá y'oy je'ë ats vine'e xyaktaan ax jo'n atse'e aa'k kun'ijt? iNi vintsova xa atse'e ve'em nkayaktaajñ! Je'ë tokin atse'e ve'em xyaktaan. Kux atse'e nkakutyuuijn je'ë y'oy je'ë, je'ë kajxts atse'e je'ë tokin xyaktaajñ ax jo'n atse'e aa'k kun'ijt jetse'e nuke'xnatáka tyánut jets ti je'ë ve'e je'ë tokin. Ax ve'em tse'e, je'ë pava'nun kajx xa ve'e nuke'xnatáka tyáñ jets ooy je'ë ve'e kyatun'oya je'ë tokin.

¹⁴ Yaknuja'vip xa ve'e jets je'ë Nte'yam kajx je'ë ve'e je'ë Moisés je'ë pyava'nun. Ax ats, jayu juu' ve'e oo'kp, je'ë tokin atse'e

xka'mip. ¹⁵ Ka'a xa atse'e nnujava ti atse'e ntuumpt. Ka'ats atse'e ntun juu' atse'e njatsajkp jets atse'e ntónut; je'ë atse'e ntuumpt juu' atse'e nkatsajkp. ¹⁶ Ax pan je'ëts atse'e ntuumpt juu' atse'e nkatsajkp, nkuvujkpts ats je'ë ve'e jets oy je'ë ve'e je'ë pava'nun. ¹⁷ Ax ve'em tse'e, ka átsapts je'ë ve'e juu' atse'e ntuumpt, je'ë tokin juu' ve'e ijtp yam ats nja'vin kajxm, je'ëts je'ë ve'e dutoomp.

¹⁸ Nnuja'vip atse'e jets je'ë kyo'oy je'ë ve'e ijtp yap ats nmi'kx nkopk akujkp, je'ëts atse'e ntijp ats ya n'avintso vinma'yun. Oyam atse'e njatonuva'añ je'ë y'oy je'ë, ka'ats atse'e x'ol'yixju. ¹⁹ Njatonuvaampyts atse'e je'ë y'oy je'ë, ax je'ëjyamts atse'e ntuumpt je'ë kyo'oy je'ë juu' atse'e nkatonuvaampy. ²⁰ Ax pan ntuumpts atse'e juu' atse'e njakatonuvaampy, ka'ats je'ë ve'e y'uk'átsini juu' ve'e ve'em dutoomp, je'ë tokin je'ë juu' ve'e ijtp yam ats nja'vin kajxm.

²¹ Ax ve'em tse'e, jidu'um xa atse'e njaty. Ku xa atse'e njatonuva'añ je'ë y'oy je'ë, je'ëjyamts atse'e ntuumpt je'ë kyo'oy je'ë. ²² Yam ats njoot nja'vin kajxm, ntsajkpts atse'e je'ë Nte'yam je'ë pyava'nun. ²³ Ax n'ixpts atse'e jets jepe'e ats nmi'kx nkopk akujkp juu' ve'e duts'oxpajkp je'ë y'oy je'ë juu' atse'e nnuja'vip yam nvinma'yun kajxm. Je'ë juu' atse'e njayejpp yap nmi'kx nkopk akujkp, je'ëts atse'e xka'mip jets atse'e ntokintónut.

²⁴ iAyoov xa ve'e ats ya njoot! ¿Pants ats vine'e xtuknuva'atsup ya ni'kx ya kopk juu' atse'e je'ë oo'kun xtuk'anajkxip? ²⁵ iNkujoitsjiip xa atse'e je'ë Nte'yam! O'yixjupts je'ë

ve'e jets atse'e xtuknuva'atsat je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx. Ax je'e kajx tse'e, jidu'um atse'e n'it. To'k viijn, yam nvinma'yun kajxm atse'e nnujava vintso atse'e je Nte'yam nmutónyt nmupákut; jado'k viijn, tókints je'e ve'e juu' atse'e ntuump ya n'avintso winma'yun kajx.

**Jé joojntykin juu' ve'e njayejpumdup
je Espíritu Santo kajx**

8 Ax ve'em tse'e, ka'a xa ve'e je Nte'yam dutokimpum pan pan jatye'e ijttup to'k muk je Cristo Jesú斯 maat. ²Kux je Espíritu Santo, juu' ve'e je jayu dumooyp je joojntykin kuxe'e to'k muk y'itta je Cristo Jesú斯 maat, je'ets atse'e xka'mip jets atse'e ve'em x'o'yixju jets atse'e nkoo'ktokintoonnit jets atse'e nkatsaachpaa'tu xa'ma kajx. ³Ax juu' tse'e ka'o'yixjup jetse'e yaktónut je Moisés je pyava'nun kajx, je'e kajx ku ve'e je jayu y'itta jem je tokin kya'm, je'e tse'e je Nte'yam tyoon je y'Onuk kajx. Kyejx tse'e je y'Onuk yaja naxvijjn jayu ni'kxax kópkax, ve'em ax jo'n je jayu juu' ve'e tokintoondup je fi'kxta je kyopkta. Ku ve'e y'iijt yaja naxvijjn jayu ni'kxax kópkax, je'e tse'e dukuvejt je numay jayu je tyokin. ⁴Ve'em tse'e je Nte'yam dutuujn jetse'e nto'numdat juu' ve'e pyaatyp y'akeeguip, ve'em ax jo'n je pava'nun vya'an, uu'mda, juu' ve'e joojntykidup ax jo'n je Espíritu Santo dutsak, ka'a ve'e nyakto'numda ya n'avintso vinma'yunamda.

⁵Je'eda pan pan jatye'e duyaktoondup je y'avintso

vinma'yunda, yakvinkópkidupts je'e ve'e juu' ve'e chojktup je y'avintso vinma'yun kajxta; ax je'eda pan pan jatye'e joojntykidup ax jo'n je Espíritu Santo dutsak, yakvinkópkidupts je'e ve'e juu' ve'e je Espíritu Santo chajkp. ⁶Je jayu juu' ve'e joojntykidup jetse'e dutóndat je y'avintso vinma'yunda, y'anajkxidupts je'e ve'e je tsaachpaatun juu' ve'e xa'ma kajx ijtnup; ax je jayu juu' ve'e joojntykidup jetse'e dutóndat juu' ve'e je Espíritu Santo chajkp, y'anajkxidupts je'e ve'e je oy joot jets je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. ⁷Je'eda pan pan jatye'e je y'avintso vinma'yun duyavinkópkidup, cho'xpajktupts je'e ve'e je Nte'yam kux ka'a ve'e ñapyámjada jep je Nte'yam pyava'nun pa'tkup, ni ka'a tse'e y'o'yixjada. ⁸Ax ve'em tse'e, ka'a tse'e y'o'yixjada jetse'e dutóndat juu' ve'e je Nte'yam chajkp je'eda pan pan jatye'e duyaktoondup je y'avintso vinma'yunda.

⁹Ax miitsta, ka'a tse'e mjoojntykada jetse'e xyaktóndat je m'avintso vinma'yunda; je'e kajxe'e jetse'e xtóndat juu' ve'e chajkp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, je'e ve'e ku ve'e je Espíritu Santo y'ijtpa jem mja'vin kajxmda. Pan pan tse'e dukajayejj jem jya'vin kajxm je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Cristo jya'vin kajxm, ka'ats je'e ve'e je Cristo dujáyuva. ¹⁰Jets pan joojntykipts je'e ve'e je Cristo jem mja'vin kajxmda, óyame'e je mni'kxta je mkopkta y'oo'kut je tokin kajx, joojntykipts

je'e ve'e je mjootta je mja'vinda
 je'e kajx ku ve'e oy joot m'itta
 je Nte'yam maat. ¹¹Pan ijtp'e
 je Espíritu Santo jem mja'vin
 kajxmda, van'it tse'e je Nte'yam,
 juu' ve'e du�akjoojntykpajknuva
 je Jesús ku ve'e y'uk'aa'k, je'e tse'e
 dumooynuvap je joojntykin je
 mni'kxta je mkopkta juu' ve'e oo'kp.
 Je Espíritu Santo kajx tse'e ve'em
 dütónut, juu' ve'e ijtp jem mja'vin
 kajxmda.

¹²Ax ve'em tse'e, utsta ajchta
 utsta ts'a'ada, jep xa ve'e juu' ve'e
 tun vinkopk jetse'e nto'numdat,
 ka je'ep tse'e nyakto'numdap ya
 n'avintso vinma'yunamda. ¹³Pan
 mjoojntykidupe'e ax jo'n xtsokta je
 m'avintso vinma'yun kajxta, xa'ma
 kajx tse'e mtsachpaattinit. Ax pan
 je Espíritu Santo kajx tse'e xkatonda
 je tokin juu' ve'e mtonuvaandup je
 m'avintso vinma'yun kajxta, xa'ma
 kajx tse'e mjoojntykidinit. ¹⁴Je'eda
 pan pan jatye'e dükatsupajktup
 je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp
 jem je Nte'yam jya'vin kajxm, je
 Nte'yam je y'ónuktats je'e ve'eda.
¹⁵Kux je Espíritu Santo, juu' ve'e
 je Nte'yam mp'a'muxjudu jem
 mja'vin kajxmda, ka'a je'e ve'e
 m'akee'yajada jetse'e m'ittat jado'k
 nax je ts'a'aga maat; je Espíritu
 Santo kajxe'e n'ijtumda je Nte'yam
 je y'ónukta, je'e tse'e xputajkimdup
 jetse'e je Nte'yam nmukojtsumda
 jidu'um: "Tata." ¹⁶Je Espíritu Santo
 tse'e xtuknuja'vimdinup yam
 nja'vin kajxmamda jets je Nte'yam
 je y'ónuk uu'me'eda. ¹⁷Ax je'e kajx
 tse'e ku ve'e n'ijtumda je Nte'yam
 je y'ónukta, njayejpumdinup
 tse'e nujom je y'oy je'e juu' ve'e je

Nte'yam tyukmutsajkp je jyáyuda,
 ntukmaatjayejpumduvap tse'e
 je Cristo je y'oy je'e juu' ve'e
 je Nte'yam xtukmutsojkumdup:
 kux pän tsaachpaatumdupe'e
 ax jo'n je Cristo chaachpaaty,
 ntukmaatjayejpumdinup tse'e je
 myajin.

Je majin juu' ve'e miimp

¹⁸Nnuja'vinupts atse'e jets pän
 vinxype'e uxyam je tsaachpaatun
 nyaknajxumda, ka'ats je'e ve'e tii
 ku ve'e ntukmu'a'ixmojkimdat maat
 je majin juu' ve'e njayejpumdinup
 ux'oook. ¹⁹Nujom juu' jatye'e je
 Nte'yam pyaam, ve'em xa je'e ve'e
 ax jo'n ooy kudutuntsojkti jetse'e
 myiinnit je xaa'j ku ve'e je Nte'yam
 du�aknuke'xnatákat pan pan jatye'e
 y'ónukkip. ²⁰Ñupajmtki tse'e je
 Nte'yam jetse'e kyato'nuxjut juu'
 ve'e pyaam. Je Nte'yamts je'e ve'e
 viinnm dunupajmtki vintso ve'e
 y'ítut juu' ve'e pyaam; juu' ve'e
 je Nte'yam pyaam, ka'ats je'e ve'e
 ñaňupajmtkiji vintso ve'e y'ítut.
 Oyam tse'e vye'ema, ñupajmtkits
 je'e ve'e je Nte'yam ²¹je xaa'j ku ve'e
 kyoo'kma'tnit juu' ve'e pyaam, je
 xaa'j ku ve'e je y'ónukta je majin ooy
 dütunjayéptat jetse'e kyoo'k'ijttinit
 joma ve'e je tokin. ²²Ve'em ax jo'n
 je ta'axtajk y'uj ya'axy ku ve'e
 je y'ónuk jyejava'añ, nay ve'empa
 tse'e uxyam paat nujom juu' ve'e
 je Nte'yam pyaam, je'e tse'e ijtp ax
 jo'n je pajkpa je aampa kudujayejp,
²³Ax ka je'ejyap tse'e ve'em jajtp,
 ve'em uu'me'e nyaknajxumduva
 je tsaachvinma'yun, ooy tse'e
 ntuntsojkumda jetse'e jye'yat
 je xaa'j ku ve'e tyiktskáxut

ya nni'kxamda ya nkópkamda, uu'mda, juu' ve'e dujayejptup jem jya'vin kajxmada je Espíritu Santo. Ku ve'e je Espíritu Santo tyajki yam nja'vin kajxmamda, je'e tse'e je mutoo'vajkp maa'yun juu' ve'e je Nte'yam xtoojnjimdu ku ve'e njaanchja'vi'ukva'numdi. ²⁴ Je Nte'yam tse'e xmo'yumdu je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp kux'e njaanchja'vimda jets tónjup kótsjup je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam kyojts. Ax pan ta tse'e kutyunju juu' ve'e je Nte'yam kyojts, ka'a tse'e kun'uk'a'líxumdini jets tónjupnum je'e ve'e. Ni pana ve'e ti dükoo'l'k'a'líxnit ku ve'e távani du'ix juu' ve'e kya'ixpna. ²⁵ Ax ku tse'e n'a'líxumda juu' ve'e nka'líxumdup, ve'em tse'e dutsak jetse'e to'k aaj to'k joöt nmuténimdat je tsaaachpaatun van'it paat ku ve'e tyoojnjinjt juu' ve'e n'a'líxumdup.

²⁶ Nay ve'empa tse'e, óyame'e nkah'amaqdaaguimda jetse'e makk aaj makk joot je Nte'yam nmukojtsumdat, kux ka'a ve'e nnuja'vimda vintso ve'e ntsapkojtsumdat ax jo'n dupaa'ty du'akeega, viinm tse'e je Espíritu Santo je Nte'yam dumunoo'kxtuk uu'm kajxta je ayook maat juu' ve'e xka'o'yixumjudup vintso ve'e nkojtsvaatsumdat. ²⁷ Ax je Nte'yam, juu' ve'e je jayu je jya'vin dütuk'ixnajxp, nnuja'vipts je'e ve'e pan ti vinma'yune'e je Espíritu Santo jyayejpp, kux je Espíritu Santo, myunoo'kxtkpts je'e ve'e je Nte'yam je jayu kajxta, ve'em ax jo'n je Nte'yam dutsak jo'n.

²⁸ Nnuja'vimidinupe'e jets pan ti ve'e toojnjudup kojtsjup, tyuumpts

je'e ve'e je Nte'yam vintso ve'e duyakjéinit je y'oy je'e je'e kajxta pan pan jaty'e tsojkjudup jetse'e duyaaxjidi, ve'em ax jo'n dunupaajmtki jetse'e y'ijttinit je'e je jyáyuda. ²⁹ Je Nte'yam tse'e dunuja'vip pan pane'e ijttinup je'e je y'ónukta ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na, je'e tse'e dunupaajmtki jetse'e y'ijttinit ax jo'n je y'Onuk, ve'em tse'e je y'Onuk dunumájinit dunujaanchinit jeja numay y'uts akujkta. ³⁰ Ax je'e juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki jetse'e y'ijttinit je y'ónukta, je'e tse'e yaaxji; jets je'e juu' ve'e yaaxji, je'e tse'e kyatokimpaam; jets je'e juu' ve'e kyatokimpaam, je'e tse'e ñupaajmtki jetse'e je majin dujayejptinit.

³¹ Pan ve'em xa ve'e, ¿vintsose'e nva'numdat? Pan je Nte'yame'e uu'm maatta, ¿pants uu'm n'ite'e xtso'oxpajkumdap? ³² Ka'a tse'e je Nte'yam dükayakjajty jetse'e je y'Onuk y'oo'kut, yakjajte'e, je y'Onuk tse'e vaan je vintsa'kin ku ve'e xku'oo'kimdi. Je'e kajx tse'e ku ve'e ve'em dütuujn, ¿vintso's uu'me'e je'e maat xkamo'yumdat nujom je y'oy je'e? ³³ ¿Pants vine'e va'anup jets tokin maat je'e ve'eda pan pan jaty'e je Nte'yam vyinkoondu? iJe Nte'yam tse'e viinm katokimpajmjudu! ³⁴ ¿Pan tse'e o'yixjup jetse'e dütokimpámut je Nte'yam je jyayu? Je Cristo xa ve'e ku'oo'kijidu, je'e juu' ve'e je Nte'yam yakjoojntykpajkjinuva jetse'e y'it jeja je Nte'yam y'aka'yun pa'ayi joma ve'e xnunoo'kxtkimda. ³⁵ Ka'a xa ve'e pan juu' ve'e o'yixjup jetse'e juu' dutónuñ jetse'e

xkoo'ktsojkumdinit je Cristo. Oyam tse'e ntsaachpaatumda, ntsaachvinma'yumda, je jayu xjomto'numda xtito'numda, xkatih'ijtjimda juu' ve'e nka'yumdap n'oookumdap, xkatih'ijtjimda juu' ve'e nnatyukxojxumjadap, yaja kutsa'aga jaat n'ijtumda, ukpu je jayu xyak'oo'kuva'numda, xtsojkumdupts uu'm je'e ve'e je Cristo. ³⁶Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Kux njaanchja'vip aats mitse'e, je'e kajxts aatse'e je jayu xyak'oo'kuva'anda, ve'em xa aatse'e ax jo'n je carnero juu' ve'e najkx duyak'oo'kta.

Jidu'um tse'e vya'añ.

³⁷Pan ti ve'e toojnjudup kojtsjup, n'amaadaaguimdup tse'e kux xputajkimdup uu'm je'e ve'e je Cristo, juu' ve'e ooy xtuntsojkumdup. ³⁸Ax ve'em tse'e, vinjávani xa atse'e jets ka'a ve'e tii juu' ve'e o'yixjup jetse'e xpajkjimdat je Nte'yam je chojkun. Xtsojkumdupts uu'm je'e ve'e je Nte'yam pan ti tsaachpaatume'e nyaknajxumdup ku ve'e njoojntykimda nnaxviijinmda uk pan oo'kumdupe'e. Ka'a tse'e y'o'yixjada je ángeles, ni je ko'oyjáyuvapta, ni je'e juu' ve'e uxyam toojnjudup kojtsjup, ni je'e juu' ve'e miimpnum, ³⁹ni je'e juu' ve'e jem kajxm tsso'omp, ni je'e juu' ve'e jep naxviijinit itupa'tkup tsso'omp, ni ti vijnka xa ve'e kya'o'yixju juu' ve'e pum jetse'e xpajkjimdat je Nte'yam je chojkun juu' ve'e jyayejpp uu'm kajxamda

kux ijturndupe'e to'k muk je nMaja Vintsánamda Cristo Jesús maat.

Jé Nte'yam tse'e duvinkoón je israeejlit jáyuda

9 To'k muk atse'e n'it je Cristo maat. Tyúvamts ats ya'a ve'e nkats, ka'ats atse'e ntaaya. Ats ya nvinma'yun, juu' ve'e je Espíritu Santo yakkutojkuxjup, je'ets atse'e xtuknuja'vip jets tyúvam atse'e nkats. ²Ooyts atse'e ntunnnavyinma'yunma'aju, ooyts atse'e ntunnutsaachvinmáyda ats je nmul'israeejlit jáyuda, juu' ve'e ijttup to'k tsu'uts to'k nuu'pun ats maat. ³Njatsajkpts atse'e jets atse'e xa'ma kajx ntsaachpaatnit, atse'e nka'ítut je Cristo maat, pan ve'eme'e kudujayepa je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. ⁴Je Israel xa je'e ve'e je chaanda je kyoojta, ve'em ax jo'n ats. Je Nte'yam tse'e vinkoqnjudu jetse'e ylijttinit je'e je jyayu jetse'e dutukmaatjayejpti je myajin, je kyojtstán tse'e yakta'nuxjudu jetse'e tyukkatajkijidi je pyava'nun, tyuknuja'vidu tse'e vintso ve'e vyinjávajadat vyintsal'agajadat jetse'e je vaanduk dupuujm je'e maatta. ⁵Je'e je jyujpit jáyuda tse'e dutsaanidup dukoojidup je israeejlit jayu. Ax vintso tse'e je Cristo dujáyuva, je israeejlit je jyujpit jayu tse'e dutsaaniduva dukoojiduva je Cristo. iYakmaja tse'e ylijtnit je Nte'yam xa'ma kajx, je'e juu' ve'e nujom dunumajikajxp! Amén.

⁶Ka je'ep xa atse'e ntijp jets je Nte'yame'e dukakutyoomp juu' ve'e vyaajntk je israeejlit jayu kajxta, kux ka'a ve'e je Nte'yam duvinkaajn

jetse'e y'ijttinit je jyáyuda to'k ka'ajyji je Israel je chaan je kyooj. ⁷Ni ka'a tse'e y'itta je Nte'yam je y'ónukta nujom pán pán jatye'e ijttup je Abraham je chaan je kyooj. Kux jidu'ume'e je Nte'yam dunuujmi je Abraham: "Je Isaac kajx tse'e xjayéput je tsaan je kooj." ⁸Ya'a tse'e tyip jets ka'a ve'e nujom je Abraham je chaan je kyooj y'itta je Nte'yam je y'ónukta, je'e ve'eda pán pán jatye'e ke'xtup ax jo'n je Nte'yam je vaanduk duyaktaajñ je'e kajxta. ⁹Kux jidu'ume'e je Nte'yam je Abraham dutukvinva'ni: "Mejtsnuvap atse'e ku ve'e je xaj dupaal'tut, van'it tse'e je Sara dujayéput to'k je mix ónuk."

¹⁰Ax ka ya'ajyap tse'e, tyukmaatjayejp tse'e je Rebeca je jujpit jayu Isaac je xeen ónukta. ¹¹Ax je Nte'yam tse'e nuto'k duvinkoon ka'anume'e kye'exta vye'na jets ka'a ve'e ti dutoondi juu' ve'e oy juu' ve'e ka'oy. Ve'em tse'e je Nte'yam dutuujn ax jo'n dñupajmtnki. Ka'a tse'e to'k duvinkaajn je'e kajx ku ve'e juu' dutuujn, je'e kajxe'e kux'e ve'em dutsak. ¹²Kux jidu'ume'e je Rebeca yaknuujmi: "Juu' ve'e ke'xtoo'vákup, je'e tse'e dupattónap dupatpákap juu' ve'e ke'x'ux'ookap." ¹³Vaampap tse'e jep Kunuu'kx Jatyán kujxp: "Ntsajkp atse'e je Jacob jets ka'a ve'e je Esaú."

¹⁴¿Vintso'e nva'nmdat?
¿Ka'a je'e vine'e y'oya juu' ve'e je Nte'yam tyuump? iNi vintsova xa ve'e ve'em nkava'nmdat! ¹⁵Kux jidu'ume'e dñuujmi je Moisés: "Ntuknu'ixkadaakyp atse'e pán pán atse'e ntsajkp, ntukma'tpts ats je'e

ve'e." ¹⁶Ax ve'em tse'e, ka'a xa ve'e je Nte'yam je jayu duvinkán je'e kajx ku ve'e je jayu ve'em dutsak ukpu juu' ve'e je jayu tyuump, je tukmo'tun kajxjits je'e ve'e ve'em dutún. ¹⁷Vaampap tse'e je faraón kajx je Kunuu'kx Jatyán: "Mitsts atse'e mpuyump yakkutojkpa jets atse'e mits kajx nyaknuke'xnatákat ats je nmajin, ve'em tse'e nujom je jayu dñuujávadat je majin juu' atse'e njayejpp." ¹⁸Ax ve'em tse'e, tyukma'tpts je'e ve'e je Nte'yam pán pane'e chajkp, jets pán pán tse'e tyukmutsajkp jetse'e dumakkpámüt ka óyap je vyinma'yun, tyukmakpuumpts je'e ve'e.

¹⁹Nunjajtp tse'e ku ve'e nuto'k vya'anuł: "Pan ve'em xa je'e ve'e, ¿vintso'e vine'e je Nte'yam y'o'yixjut jetse'e je jayu dutokipmámüt?, kux ni pana ve'e kya'o'yixju jetse'e dutónüt juu' ve'e je Nte'yam kyatsajkp." ²⁰Mits, jayu, mnupánipts mitse'e jetse'e je Nte'yam xkojtsvintsóvut. ¿Va'anup n'ite'e to'k je naxto'ts, je to'tspaampa dñuajmat: "¿Tyajxts atse'e jidu'um tuxpum?" ²¹O'yixjupts je'e ve'e je to'tspaampa jetse'e dupámüt je naax pán vintso ve'e dutsak, o'yixjupts je'e ve'e jetse'e to'k je to'ts dupámüt juu' je'e ve'e je majin maat yaktuump jetse'e jado'k dupámüt juu' ve'e oyvintsova yaktuump.

²²Ve'emts ya'a ve'e ax jo'n je Nte'yam dutún. Chajkpts je'e ve'e jetse'e duyaknuke'xnatákat je myakkin jets vintso ve'e je jayu je tyokin dutukkuvet je ejkun maat. Kux ve'eme'e dutsak, je'e

kajx tse'e dumuteni je'eda pan pan jatye'e je tsaachpaatun duvinmajtjudup, je'eda pan pan jatye'e nupajmtki jetse'e vyintókidinit. ²³Nay ve'empa tse'e dutún jetse'e duyaknuke'xnatákat je majin juu' ve'e ooy tyunjayejpp jets juu' ve'e nupajmtki jetse'e ntukmaatjayejpumdu, qul'me'e xtukmo'tumdup. ²⁴Ax je Nte'yam tse'e xyaxjimdu, ka qul'myape'eda, je israeejlit jayu, nay ve'empa ve'e pan pan jatye'e ka je israeejlit jayuvap. ²⁵Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Nte'yam je Oseas dutukkojtsnajxy jidu'um:

Je'eda pan pan atse'e
nkajáyuvidup y'ijt,
uxyamts atse'e nva'añ jets ats
je'e ve'e je njáyuda.
²⁶Ax jem tse'e joma ve'e je jayu
yaknuujmidi:
“Ka'a xa ats miitse'e njáyuvada”,
nay jémnyam tse'e je joojntyk
Nte'yam nqa'muxjadat:
“Atsts miitse'e je n'ónukta.”

Jidu'um tse'e je Nte'yam je Oseas dutukkojtsnajxy.

²⁷Ax juu' tse'e je israeejlit jayu kajxta, jidu'um tse'e vyaajñ je Isaías: “Oyame'e je israeejlit jayu ooy tyunnumáyada, ve'em ax jo'n je po'o juu' ve'e jeja maaxy napa'ayi, nu'eejyjits je'e ve'e juu' ve'e tso'oktap. ²⁸Ka'a tse'e tyánat jetse'e je Nte'yam dutokimpayo'ynit je jayu pan nuvinxupe'e to'k it to'k naxvijjn chaanada.” Jidu'um tse'e vyaajñ. ²⁹Ax ya Isaías tse'e too'vajkp tuyva'añ vye'na: “Je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp, je'e tse'e xtukmo'tumdu, qul'mda, nu'eejyji

je Israel je chaanda je kyoojta. Pan ka'a tse'e ve'em kudutuujn, kuxjajtumdi tse'e ax jo'n jyajtjidi je jáyuda juu' ve'e tsunidu jem sodómait jets gomoorrait kyajpuñ kajxmda.” Jidu'um tse'e vyaajñ.

Je israeejlit jáyuda jets je oy kats je oy ayook

³⁰Pan ve'em xa je'e ve'e, ñvintsose'e nva'numdat? Jidu'um xa je'e ve'e. Je'e pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, juu' ve'e duka'íxtidu vintso ve'e oy joot y'íttat je Nte'yam maat, je Nte'yam tse'e katokimpajmjudu je'e kajx ku ve'e jyaanchja'vijidi. ³¹Ax je'eda juu' ve'e je israeejlit jáyuda, juu' ve'e dukutyonuvaandup je pava'nun jetse'e ve'em y'ijttinit oy joot je Nte'yam maat, je'e tse'e je Nte'yam tokimpajmjudu. ³²¿Ax tyajx tse'e je Nte'yam tyokimpajmjidi? Je'e kajx tse'e kuxe'e dutsokta jetse'e y'ijttinit oy joot je Nte'yam maat je'e kajx juu' ve'e tyoondu, ka'a tse'e dutsokta jetse'e y'íttat oy joot je Nte'yam maat je jaanchja'vin kajx. Ka'a tse'e dutsokta jetse'e je Jesucristo dujaanchjávadat, je'e kajx tse'e y'itta ax jo'n je jayu juu' ve'e kítudup ku ve'e jeja tsakuix kyute'pxada. ³³Ve'em xa je'e ve'e je Jesucristo ax jo'n je tsaajuu' ve'e je jayu tyukkute'pxip, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Mpámupts atse'e jem
jerusaleenit kyajpuñ kajxm
to'k pane'e ítup ax jo'n je
tsaajuu' ve'e yakkute'pxip
jetse'e je jayu duyakkitu,
pan pants je'e ve'e
dujaanchja'vip,

ka'ats je'e ve'e chaachvinmáyut kux'e'e ve'em dütún.

Jidu'um tse'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ.

10 Utsta ajchta utsta tsa'ada, ntsajkpts atse'e ooy Yam nja'vin kajxm jetse'e ats je nmu'israeejlit jayu dujayejptinit je joojntykin juu' ve'e x'a'ma kajx ijtp. iQoy ats je'e ve'e ntunnutsapkotsta.
2 Tyúvamts atse'e nkats jets to'k aa j to'k joote'e je Nte'yam dumutonda dumupakta. Qyam tse'e ve'em dujatonda, ka'a tse'e dunujávada vintso ve'e je Nte'yam dutsak jetse'e myutónjadat myupákjadat.
3 Ka'a tse'e dunujávada vintso ve'e je Nte'yam je jayu dukatokimpum, je'e ve'e chojktup jetse'e je Nte'yam kyatokimpámjadat je'e kajx ku ve'e dutonda juu' ve'e jep y'avintso vinma'yun kujxp pyayo'ydup. Ax ve'em tse'e dukakuvakta vintso ve'e je Nte'yam dunupajmtki jetse'e je jayu dukatokimpámput. **4** Je jáyuda juu' ve'e dujaanchja'vidup je Cristo, je'e tse'e je Nte'yam katokimpajmjudup, ka'a tse'e tyun ku ve'e je jayu dukutyonuva'añ je Moisés je pyava'nun jetse'e ve'em je Nte'yam kyatokimpámjadat.

5 Jidu'um tse'e je Moisés dunukajts vintso ve'e je Nte'yam je jayu dukatokimpum je pava'nun kajx: "Pan pan xa ve'e dukutyoomp nujom je pava'nun, joojntykaps je'e ve'e." **6** Ax jidu'um tse'e yaknukats vintso ve'e je Nte'yam je jayu dukatokimpum je jaanchja'vin kajx: "Ka'a tse'e mvinmáyut jem mja'vin kajxm: ¿Pants vine'e tsajpétup?" (Je'e ya'a ve'e tyijp jetse'e je Cristo duyakvánukut.) **7** Jaa'kvaamp

tse'e jidu'um: "Ka'a tse'e jidu'um mvinmaayvat: ¿Pants vine'e vánukup joma ve'e je oo'kpatajkl?" (Je'e ya'a ve'e tyijp jetse'e je Cristo duyakjoojntykpajknuvat.) **8** Jidu'um xa ve'e vya'añ: "Mmutámipts mitse'e je Nte'yam je kyats je y'ayook, jem je'e ve'e m'am jets mja'vin kajxm." Jidu'um tse'e vya'añ. Ya kats ya ayook, je jaanchja'vints je'e ve'e juu' aatse'e ntukka'amaayp. **9** Pan mtukkajtsp xa ve'e je m'aaj jets je Maja Vintsán je'e ve'e je Jesús, jetse'e jem mja'vin kajxm xjaanchjáva jets je Nte'yame'e yakjoojntykpajkjinuva ku ve'e y'uk'aa'l, mjayépupts mitse'e je joojntykin juu' ve'e x'a'ma kajx ijtp. **10** Kux yame'e nja'vin kajxmam njaanchja'vimda, je'e kajx tse'e je Nte'yam xkatokimpum'dumda; jets ya n'aajamda tse'e ntukkojtsumdup, je'e kajx tse'e njayejpumda je joojntykin juu' ve'e x'a'ma kajx ijtp.

11 Vaamp tse'e je Kunuu'kx Jatyán: "Pan pants je'e ve'e dujaanchja'vip, ka'ats je'e ve'e chaachvinmáyut kux'e'e ve'em dütún." **12** Ax ve'em tse'e, anañujoma kajx ya'a ve'e, pan pan jatye'e israeejlit jayu jets pan pan jatye'e ka je'epta; je Nte'yam, ka'a xa je'e ve'e pan duvíijnk'íx. Kux je Maja Vintsán, je'e ve'e dunuvintsanikajxp to'k ka'ajyji, ooyts je'e ve'e dutunkunuu'kx pan pane'e amótujup je maa'yun. **13** Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Pan pan tse'e je Nte'yam du'amótup jetse'e yaktso'okjut, yaktso'okjupts je'e ve'e." Jidu'um tse'e vya'añ. **14** ¿Ax vintsets je'e

ve'e je Nte'yam juu' du'lamótudat pan ka'a ve'e dujaanchjávada? ¿Jets vintso tse'e dujaanchjávadat pan ka'ana ve'e du'lamotunaxta je Nte'yam je y'ayook? ¿Jets vintso tse'e du'lamotunáxtat je Nte'yam je y'ayook pan ka'a ve'e pan vya'nuxjada? ¹⁵ ¿Jets vintso tse'e du'avánadat pan ka'a ve'e je Nte'yam kyéxjada? Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vyaampa: "Ooye'e tyuntsoja ku ve'e je jayu jye'ya jets'e je jayu duvaajnjada je oy kats je oy ayook." Jidu'um tse'e vya'añ.

¹⁶ Ax ka'a tse'e to'k ka'ajyji dumajapamda je oy kats je oy ayook. Ve'em xa ya'la ve'e ax jo'n je Isaías vyaajñ: "Maja Vintsán, ¿pants n'ite'e dujaanchja'vidup je ayook juu' atse'e je jayu nvaajnjip?" Jidu'um tse'e vyaajñ. ¹⁷ Ax ve'em tse'e, ku ve'e je jayu du'avánada je Cristo jye'e, y'amotunajxtup tse'e je jayu je ayook. Jets ku ve'e je jayu du'lamotunaxta je ayook, van'it tse'e je jaanchja'vin tyukje'yajada.

¹⁸ N'amotutúvipts atse'e, ¿ka'a vine'e je jayu dumótudi ya ayook? Ve'em, myótudu xa je'e ve'e. Kux jidu'ume'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Yaktaan xa ve'e vinxup to'k it to'k naxvijin juu' je'e ve'e y'ava'nidu,
jets je myajin, je'ypsts je'e ve'e vinxup to'k it to'k naxvijin jets je vaat joma ve'e ya tsajmit it kyukaxa.

Jidu'um tse'e vya'añ.

¹⁹ N'amotutúvinuvaps atse'e, ¿ka'a vine'e je israeejlit jayu duvinmótudi ti ve'e tyijp juu' ve'e y'ixtu

myótudu? Ve'em, vyinmótudu xa ve'e. Muto'k viijn, vyinmótudu tse'e pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. Kux jidu'ume'e je Nte'yam dunuujmi je israeejlit jáyuda, je Moisés tse'e tyukkojtsnajx:

Ejkjup ats miitse'e nyaktándat je jayu kajxta juu' atse'e nkajáyividup, ve'emts ats miitse'e ntoojnjadat je jayu kajxta juu' ve'e oy dukapayo'ydup.

²⁰ Nay ve'empa je Isaías, nayja'vijuts je'e ve'e jets ya'la ve'e va'ajts du'avánat. Jidu'um tse'e je Nte'yam je Isaías dutukkojtsnajxy:

Xpaattuts atse'e je'eda pan pan jatye'e xka'íxtidup vye'na, naajknuke'xnatajkijuts atse'e je ja je'e vyinkujkta pan pan jatye'e dukah'amotutúvidu ats kajx.

²¹ Ax ku tse'e je Nte'yam dunukajts je israeejlit jayu, je Isaías tse'e tyukkojtsnajx, jidu'um tse'e vyaajñ: "Jóvum xajat atse'e n'ix vintso ve'e je israeejlit jayu kuvyinmayumpijttini, kudumasooktini je kyo'oy joojntykinda, jetse'e kuy'itta oy joöt ats maat, je'eda pan pan jatye'e kakatsupajktup jetse'e kyakatsuvín móntuda."

Tyukma'tp tse'e je Nte'yam je israeejlit jayu

11 N'amotutúvipts atse'e:
¿Tyunmasooktinuts je'e ve'e je Nte'yam je jyáyuda? Ni vintsova xa je'e ve'e ve'em dukatuujn! Átsam xa je'e ve'e israeejlit jayu, je Abraham xa atse'e je chaan je kyooj, je'e atse'e nuto'k je Benjamín je chaan je kyooj. ² Ka'a xa ve'e

je Nte'yam dumasa'ák je jyayu juu' ve'e jujpani vyinkoón. Mnuja'vidup xa miitse'e vintso ve'e vya'añ jep Kunuu'kx Jatyán kujxp jep joma ve'e je Elías dunu'aa'ni je israeejlit jayu jeja je Nte'yam vyinkujk. Jidu'um tse'e vyaajñ: ³"Maja Vintsán, yak'oo'ktinu xa ve'e je m'ayook kojtsnajxpatajkta jetse'e dujaavdini je yojxpejtun joma ve'e myakvinja'vi myakvintsá'ki. Atsji xa ve'e jado'k taannu juu' ve'e mvinja'vijup mvintsa'kijup, ax xyak'oo'kuvaanduvapts atse'e." ⁴Ax jidu'um tse'e je Nte'yam y'atsoojvji: "Ka mítsjyap xa ve'e to'k juu' atse'e xtaajnjip, xtaajnjipnum xa atse'e nuyuxtojtuq miijl je yaa'tyajk juu' ve'e dükavinkoxkténidup je apamnax juu' ve'e Baal duxaqj." Jidu'um tse'e je Elías yaknuujmi. ⁵Nay ve'empa tse'e üyüam y'ijtpa. Nu'eejyits je'e ve'e je Nte'yam vyinkoojnjadi je myaa'yün kajx. ⁶Je myaa'yün kajx tse'e je Nte'yam vyinkoojnjadi; ka je'e kajxape'e ku ve'e dutoondi juu' ve'e oy. Kux pan je Nte'yame'e je jayu kuduvinckaajn je'e kajx ku ve'e dütonda juu' ve'e oy, ka'a tse'e maa'yün kuyaktij juu' ve'e je Nte'yam je jayu tyoojnjin.

⁷¿Ax vintstsots je'e ve'e? Ka'a tse'e je israeejlit jayu dupaatti juu' ve'e jya'íxtidup; je nu'eejyida pane'e je Nte'yam vinkoojnjudu, je'e tse'e dupaattu juu' ve'e je israeejlit jayu jya'íxtidup. Ax je numay jayu, makk tse'e vyimpijttini je vyinma'yunda. ⁸Ve'em xa ya'a ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Je Nte'yam tse'e makk pa'muxjudu je vyinma'yunda, üyüam paat tse'e dükavinjávada juu' ve'e jya'íxtup

jetse'e dükavinmótuda juu' ve'e jyamótudup." ⁹Vaampa xa ve'e je David jidu'um:

Ooy tyunkayda tyun'oo'kta je jayu.

Va'an je Nte'yam tyoojnjidini ax jo'n je tánuk juu' ve'e taamp jep kutyay jaatp kux'e dükanaJAVA jets je y'oo'kun je'e ve'e y'anajkxip, ve'em ax jo'n je jayu kyuté'pxa jetse'e kyitu.

¹⁰Va'an viints dükimpijttini, va'an dutsaachpaattini xä'ma kajx je jayu juu' ve'e ve'em dutoondup.

Jidu'um tse'e vyaajñ.

Je Nte'yam tse'e dükaktsookp pän pän jatye'e ka je israeejlit jáyuvap

¹¹N'amotutúvinuvapts atse'e, ku ve'e je israeejlit jayu kya'adi jep tokin jaatp, çtunvintókiduts je'e vine'e? iNi vintsova xa je'e ve'e ve'em dükatuujn! Ku xa ve'e je israeejlit jayu tyokintoondi, je'e kajx tse'e tyukkadaakjidi je joojntykin juu' ve'e xä'ma kajx ijtp pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, ve'em tse'e je israeejlit jayu myu'élkjadat ku ve'e dül'ixta jets je Nte'yame'e je maa'yün to'nuxjudup pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. ¹²Ax ve'em tse'e, je israeejlit jayu je tyokin kajx tse'e je Nte'yam ooy dütunkunu'u'kx pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. ¿Ax vintstsots je'e n'ite'e nuyojk je kunoo'kxün dükamo'ot je israeejlit jayu ku ve'e dujaanchja'vidinuvat je Nte'yam?

¹³Miitsta, ka je israeejlit jáyuvapta, jep xa ve'e juu' ats

miitse'e ntukmukotsuvaandup. Je Nte'yam atse'e xvinkoon jets atse'e n'ítut je'e je kyukátsiva, je'e atse'e xkejxp jets atse'e je oy kats je oy ayook nvaajnjadat pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, je'e kajxts atse'e ooy ntunyavkinkopka ya toonk.¹⁴ Ntsajkpts atse'e jetse'e ats je nmui'sraeejlit jayu dul'íxtat je maa'yun juu' ve'e je Nte'yam mto'nuxjudup, ve'emts je'e ve'e dul'íxtiduvat vintso ve'e je Nte'yam je maa'yun tyo'nuxjadat jetse'e ve'em dujayejptuvat je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.¹⁵ Kux ku xa ve'e je Nte'yam dumasaak je israeejlit jayu, van'it tse'e dumujot'o'yi juu' ve'e ka je israeejlit jáyuvap. Ax ku tse'e je Nte'yam dukuvajknuvat je israeejlit jayu, ve'em tse'e y'íttat ax jo'n kujyoointykpajknuba je oo'kpatajk.¹⁶ Pan yaktukmuyojxp xa ve'e je Nte'yam je juts juu' ve'e too'vajkp yakjajtsp, jye'eikajxpacts je'e ve'e nujom je juts juu' ve'e ux'ook yakjajtsp. Pan yaktukmuyojxp tse'e je Nte'yam je kup aa'ts, jye'eikajxpacts je'e ve'e nujom je kup axén.

¹⁷ Miitsta, ka je israeejlit jáyuvapta, ve'em xa miitse'eda ax jo'n to'k je yukjootmit olivos kup axén. Jets je israeejlit jayu, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je olivos kup axén juu' ve'e kayu'uj katún. Ve'em xa ve'e je Nte'yam dütún ax jo'n kuduksupujx to'k je axén je olivos kup juu' ve'e kayu'uj katún jetse'e jem dupajmjí to'k je axén juu' ve'e yukjootmit olivos kup jetse'e to'k muk y'it maat je olivos kup juu' ve'e kayu'uj katún. Ax ve'em tse'e, je olivos kup juu' ve'e kayu'uj

katún, ve'em ax jo'n je'e je ñaaj dumoojy je axén juu' ve'e jem ijt jetse'e yakkuspujx, jetse'e ve'em ax jo'n je olivos kúpjyam je ñaaj dum'a je yukjootmit kup je y'axén juu' ve'e jem yaktukmupa'mi, nay ve'empats miitse'e je kunoo'kxun xjayepta je kunoo'kxun kajx juu' ve'e je israeejlit jayu jyayejptu.¹⁸ Ax ka'a tse'e xko'oyjávadat je israeejlit jáyuda. ¿Vintsose'e mnamyájajadat? Ve'em xa miitse'eda ax jo'n to'k je kup axén. Ax ka'a tse'e je kup axén je ñaaj dum'a je kup aa'ts, je kup aa'ts tse'e dumooyp je kup axén je ñaaj.

¹⁹ Nunjajtp tse'e ku ve'e nuto'k vy'aanut: "Je'e kajx xa ve'e je kup axén yakkuspujx jets atse'e jem nyakpujm." ²⁰ Ve'emam xa je'e ve'e. Je'e kajx tse'e y'itta ax jo'n je kup axén juu' ve'e yakkuspojx jetse'e kyoo'k'lijtni je kup maat juu' ve'e kayu'uj katún, kux ka'a ve'e dujaanchjávada je Nte'yam. Miits tse'e m'lijtpax ax jo'n je axén juu' ve'e to'k muk ijtp je kup maat juu' ve'e kayu'uj katún, kux'e xjaanchjávada. Ka'a tse'e mnamyájajadat je'e kajx; nay'ix'ítjada ve'e jets ka'a ve'e m'íttat ax jo'n to'k je axén juu' ve'e je kup yaktukmupa'mi jetse'e yakkuspojxnuva.²¹ Kux pan ka'a xa ve'e je Nte'yam dutukma't je israeejlit jayu juu' ve'e ijttup ax jo'n je avintso kup axén, ¿vintsose'e xnasjávada jets miitse'e mtukmo'otjadat pan ka'a ve'e xjaanchjávada?²² Ya'a kajx tse'e n'íxumda vintso ve'e je Nte'yam va'ajts oy joot ñapyumju jets nay ve'empa vintso ve'e je makk tsaachpaatun dupum. Makk tse'e je tsaachpaatun dupuujmja pan

pan jatye'e ijttup jep tokin jaatp;
 ax va'ajts oy jojt tse'e ñapyumju
 miits maatja, je'e ve'e ku ve'e
 mnaajk'ítjada oy jayu je Nte'yam
 maat. Pan ka'a tse'e ve'em xtonda,
 ve'em tse'e mjajttuvat ax jo'n
 je'e jyajtti. ²³Ax pan je israeejlit
 jayu tse'e dujaanchja'vidinuvap
 je Nte'yam, yakpaamdinuvapts
 je'e ve'e jómam y'ijtti, kux o'yixjup
 nax jem dupaamnuvavat. ²⁴Miitsta,
 ka je israeejlit jáyuvapta, ve'em xa
 miitse'eda ax jo'n je olivos kup axén
 juu' ve'e yee'k jem yukjootm, van'it
 tse'e yakkuspujx jetse'e yakpaajmji
 juu' ve'e kyah'avintsokúpip, je
 olivos kup juu' ve'e kaya'uj katún.
 ¿Vintots n'ite'e kya'o'yinuvat jetse'e
 yakpaamnuvavat jado'k nax joma ve'e
 y'ijt je israeejlit jayu? Je'e tse'e ijttup
 ax jo'n je avintso kup axén.

**Ku je israeejlit jayu y'ijttinit
 jem je Nte'yam y'am kya'm**

²⁵Utsta ajchta utsta tsá'ada,
 ntsajkp atse'e jetse'e xnujávadat
 juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki
 jetse'e kyayaknujava y'ijt, ve'em
 tse'e mkanayjávajadat jets ooye'e
 juu' xtunnujávada. Ka'a xa ve'e je
 israeejlit jayu makk je vinma'yun
 dujayepta xa'ma kajx, van'it paatji
 ve'e ku ve'e pyo'okut pan pan
 jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, je'e
 tse'e dujaanchjávadap je Nte'yam.
²⁶Ax ve'em tse'e nujom je israeejlit
 jayu dujayeptinit je joojntykin juu'
 ve'e xa'ma kajx ijtp. Ve'em xa je'e
 ve'e ax jo'n je Nte'yam vyajñ jep
 Kunuu'kx Jatyán kujxp:
 Yakjéjap tse'e je Yaktsookpa jem
 jerusaleenit kyajpun kajxm,

je'e tse'e dutuknuvaatsnup je
 israeejlit jayu je tyókinda.

²⁷Ya'ats je'e ve'e je kojtstán juu'
 ats je'e ve'e nmasoqkjadap
 ku atse'e je tyókin
 ntuknuvaatstinit.

Jidu'um tse'e vyajñ.

²⁸Cho'oxpujkpts je'e ve'e
 je Nte'yam je israeejlit jáyuda
 kux'e dukaajaanchjávada
 je oy kats je oy ayook. Miits
 je m'o'yinda xa je'e ve'e ku ve'e
 dukaajaanchjávada. Oyam tse'e
 vye'ema, tyukkonvaatsts je'e ve'e
 je Nte'yam jets je'e ve'e dujáyuvat,
 chajkpts je'e ve'eda je jyujpit jayu
 kajxta, je Abraham, je Isaac, maat
 je Jacob. ²⁹Ka'a xa ve'e je Nte'yam
 duvinmatyíkuts pan pan je'e ve'e
 vyinkaqamp jetse'e dukunuu'kx.

³⁰Miitsta, ka je israeejlit jáyuvapta,
 ka'a tse'e xkatsupajkti je Nte'yam;
 ax uxyam tse'e je Nte'yam
 mtukmo'otjada kux ka'a ve'e
 je israeejlit jayu kyatsapakta.

³¹Ax nay ve'empa tse'e, óyame'e
 je israeejlit jayu dukakatsapakta
 je Nte'yam, tukmo'otjadapts je'e
 ve'e, ve'em ax jo'n miitse'e uxyam
 mtukmo'otjada jo'n. ³²Je Nte'yam
 xa ve'e nujom je jayu duyaktaan jep
 tokin jaatp kux'e kyakatsapákjada.
 Ve'em tse'e dutuujn jetse'e to'k
 ka'ajyji dutukmo'otut.

**"iOoy xa ve'e je Nte'yam
 dutunnumaja dutunnujaancha!"**

³³iOoy xa ve'e je Nte'yam
 dutunnumaja dutunnujaancha!
 iVa'ajts kuvij aa'k xa je'e ve'e
 jets ooy tse'e juu' dutunnujava!
 ¿Pants n'ite'e o'yixjup jetse'e
 duvinmótuvt pan tyajxe'e jets

vintso ve'e juu' dutún? ³⁴Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

¿Pants je'e n'ite'e dūnija'vip ti vinma'yune'e je Maja Vintsán jyayejpp,
pants je'e n'ite'e o'yixjup jetse'e je Nte'yam dūkojtsvíjut?

³⁵ ¿Pants je'e n'ite'e too'vajkp juu' tūduma'a jetse'e ux'ook kyuvejtuxjut?

Jidu'um tse'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ. ³⁶ Je Nte'yam xa ve'e nujom juu' jaty dupaam, je'e je chojkun kajx tse'e nujom juu' jaty dūyakjeji, je'e je myajin kajx tse'e nujom juu' jaty y'it. iYakmaja yakjaanchats je'e ve'e je Nte'yam y'ijtnit xa'ma kajx! Amén.

Vintso je Nte'yam dūtsák
jetse'e je jayu jyoojntykat

12 Utsta ajchta utsta tsa'ada, kux'e je Nte'yam je jayu dūny'ixkáda'aky, je'e kajxts ats miitse'e nmunoo'kxtukta jets je'e ve'e mnatyukvintsa'agajadat, je vintsa'kin juu' ve'e joojntykidup, juu' ve'e je Nte'yam natyukkatajkijup jets juu' je'e ve'e y'oyja'vip. Pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e jetse'e ve'em je Nte'yam xvinjávadat xvintsa'agadat. ²Ka'a tse'e m'ukjoojntykidinit ax jo'n je jayu juu' ve'e dūmaatnavyaa'njúdup je naxvijnit je kyo'oy je'e, je'e ve'e jetse'e je mvinma'yun xyaktíktstinit, ve'em tse'e oy xnujávadat pan ti ve'e je Nte'yam chajkp, pan ti ve'e y'oyja'vip, pan ti ve'e oy jets va'ajts.

³ Je maa'yun kajx juu' atse'e je Nte'yam xtoojnji, je'e kajxts ats miitse'e nvaajnjada: Ka'a tse'e

nuyojk maj mnayjávajadat jets juu' ve'e kyapaatyp kyah'akeeguijp; je'e ve'e jetse'e nuto'k nuto'k oy xpayo'oydat jetse'e xtóndat juu' ve'e mtukkádaakjúdup, ve'em ax jo'n dupaa'ty du'akeega maat je jaanchja'vin juu' ve'e je Nte'yam mmooyjyudu. ⁴May viijn xa ve'e je ni'kx je kopk dūmaada, jem tse'e je kya'aj, jem tse'e je tyek, nay jempa tse'e juu' jaty viijnk. Ax juu' tse'e to'k ni'kx to'k kopk, kakje'e tse'e je tyoonk tyukkáda'akyju. ⁵Nay ve'empa tse'e, numay xa uú'me'eda, ax to'k muk tse'e n'ijtumda je Cristo maat jets to'k muk tse'e n'ijtumda nuto'k nuto'k, ve'em ax jo'n kun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat.

⁶Ax ve'em tse'e dutsák jetse'e juu' nto'numdat vintso ve'e je Nte'yam je maa'yun je putajkin xmo'yumda to'k jado'k, ve'em ax jo'n xtukmutsojkumda. Pan yakmo'yumdu tse'e pan vintso ve'e nkajtsnajxumdat je Nte'yam je y'ayook, ve'em tse'e dutsák jetse'e nkajtsnajxumdat ax jo'n dupaa'ty du'akeega maat je jaanchja'vin juu' ve'e njayejpumdup. ⁷Pan yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e je jayu mpatto'nimdat, ve'em tse'e nto'numdat. Pan yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e je jayu ntuk'íxumdat je Nte'yam je y'ayook, ve'em tse'e nto'numdat. ⁸Pan yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e je jayu nyakjot'amájimdat, ve'em tse'e nto'numdat. Pan yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e mputajkimdat je jayu pan pan jatye'e katih'ijtuxjúdup, ve'em tse'e oy mputajkimdat. Pan

yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e je jayu nyakkutojkjimdat, oy tse'e nto'numdat. Pan yakmo'yumdu tse'e vintso ve'e oy jayu nnapyä'mumjadat je'e maat pan pan jatye'e tsaachvinmaaydup, xoonduk aaj xoonduk joot tse'e ve'em nto'numdat.

⁹ Nachókjada to'k jado'k to'k aaj to'k joot. Ka'a tse'e xtsóktat je ka óyap; to'k aaj to'k joote'e mnaajk'ítjadat je 'y'oy je'e maat. ¹⁰ Ooy tse'e mtunnachókjadat, ve'em ax jo'n dutsák jetse'e je Nte'yam je jayu ñachókjadat. Íxtada vintso ve'e mnnavyintsa'agajadat vimpit atuj.

¹¹ Ooy tse'e xtuntsóktat jetse'e mtóndat; ka'a tse'e mnoox'oo'ktat. Mutonda mupakta je Maja Vintsán to'k aaj to'k joot. ¹² Xoojntkp'e mnaajk'ítjadat je'e kajx ku ve'e je Maja Vintsán x'a'ixta. Muténada tse'e ku ve'e mtsaachpaa'tta. Ijtp tse'e mtsapkótstat.

¹³ Putákada je Nte'yam je jayu pan pan jatye'e katih'ijtuxjudup. Napyámjada oy jayu maat je je'yva jayu.

¹⁴ Amótuda je Nte'yam jetse'e dukunoo'kxut pan pan jatye'e mijomtooijnjudup mtitoijnjudup, ka'a tse'e x'amótudat jetse'e je tyokin yaktukkuvéttat.

¹⁵ Xoondukta je'e maat pan pan jatye'e xoojntktup. Ya'axta je'e maat pan pan jatye'e yaaxtup.

¹⁶ To'kji je vinma'yun xjayéptat nujom je jayu je y'o'yin kajxta. Ka'a tse'e mnamyájajadat; je'e ve'e mmaatnayjávajadap je jayu juu' ve'e kayavintsa'kidup. Ka'a tse'e mnapyámjadar jets ooje'e juu' xtunnujávada.

¹⁷ Ka'a tse'e je jayu xtonumpijtjadat juu' ve'e ka óyap pan pan jatye'e ti ka óyap mto'nuxjudup. Íxtada jetse'e xtóndat juu' ve'e anañujoma je jayu y'oyja'vidup. ¹⁸ Tonda pan joma vaate'e m'o'yixjada jetse'e oy joot mjoojntykadat maat anañujoma. ¹⁹ Utsta ajchta utsta tsá'ada, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, ka'a tse'e xtukkuvéttat pan pan jatye'e mto'nuxjudup juu' ve'e ka óyap. Kux jidu'ume'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Je Maja Vintsane'e vaamp: Xtukkądaakp xa atse'e jets atse'e je jayu mpaajmjadar je tsaachto'nun, ntukkuvéttaps ats je'e ve'e je tyókinda." ²⁰ Vaampap tse'e jidu'um: "Pan yu'oo'kjup xa ve'e juu' ve'e mtso'xpajkjup, myakkáyup tse'e; ax pan taatsip tse'e, myak'oo'kup tse'e. Kux ku xa ve'e ve'em xtónut, natyukjávajap tse'e je tyokin." Jidu'um tse'e vya'añ. ²¹ Ka'a tse'e mnamyaso'okjadat jetse'e je kyo'oy je'e myakkutojkuxjadat; ñojk'óye'e je kyo'oy je'e xyakkutojkjadat je'e kajx ku ve'e xtonda je y'oy je'e.

Vyinmajtsjup tse'e jetse'e
nnapyä'mumjadat jep je
yakkutojkpa kya'p pya'tkup

13 Ve'em xa ve'e dutsák jetse'e to'k ka'ajyji je jayu ñapyámjut jep je'e kya'p pya'tkup juu' ve'e yakkutojkup, kux ka'a ve'e pan yakkutojkpa je kutojkun dujayep pan ka'a ve'e je Nte'yam mya'aju. Nujom tse'e pan pan jatye'e yakkutojkup, je Nte'yamts je'e ve'e paajmjudu. ² Ax ve'em tse'e, pan pan xa ve'e je yakkutojkpa dutsol'xpajkp,

cho'oxpajkpacts je'e ve'e je
Nte'yam kux ka'a ve'e dükuvuk
juu' ve'e je Nte'yam pyavaampy.
Pan pan tse'e dutso'oxpajkp je
Nte'yam, je Nte'yamts je'e ve'e
tukkuvétjadap. ³Kux ka je'e kajxap
xa ve'e je yakkutojkpa y'itta jetse'e
du'atsa'agadat pan pan jatye'e
dútoondup juu' ve'e oy, je'e kajxe'e
jetse'e du'atsa'agadat pan pan
jatye'e dútoondup juu' ve'e ka
óyap. Pan mtsojktup tse'e jetse'e
je yakkutojkpa mkah'atsa'agajadat,
tonda tse'e juu' ve'e tum oy, ve'em
tse'e je yakkutojkpa myakmájajadat,
⁴kux je Nte'yam je'e ve'e tyoojnjp
miits je m'l'o'yin kajxta. Ax pan
je'e tse'e mtoondup juu' ve'e ka
óyap, tsal'agada tse'e, kux ka
koojyap xa ve'e je yakkutojkpa
je kutojkun dujayep jetse'e je
tsaachto'nun dypámüt, je Nte'yamts
je'e ve'e mooyuju je kutojkun jetse'e
duyaktsaachpaa'tut je'eda pan
pan jatye'e dútoondup juu' jatye'e
ka óyap. ⁵Je'e kajx tse'e dutsák
jetse'e je jayu jep kutojkun pa'tkup
ñaajk'ítjut, ka je'e kajxjyap tse'e
jetse'e je tsaachchpatun kyapaa'tjut,
je'e kajxpa ve'e jetse'e je va'ajts
vinma'yun dujayéput. ⁶Je'e kajxpats
miitse'e xmo'oda je kupa'mun je
yakkutojkpa, kux je Nte'yam je'e
ve'e tyoojnjidup, je'ejyam je'e ve'e
jep ñu'ijtp jetse'e yakkutókut.

⁷Kuvetta juu' ve'e myójidup.
Pan pan xa ve'e tukkadaakjup
je kupa'mun, ax mmo'odap tse'e.
Pan pan tse'e tukkadaakjup jetse'e
xyakmájadat, ax myakmájadap
tse'e. ⁸Ni pana tse'e xkamuyójadat;
je'ejyji ve'e je tsojkun juu'
ve'e mnatyukmuyójijidup

to'k jado'k. Pan pan xa ve'e
dutsokp je myujayu, ve'em tse'e
dükutyún je Moisés je pyava'nun.
⁹Kux jidu'ume'e je Moisés je
pyava'nun vya'añ: "Ka'a tse'e
xyakvintsa'kintókidat je navyajkun,
ka'a tse'e myakjayu'oo'ktat, ka'a
tse'e mmee'tstat, ka'a tse'e ti
xnas'ayóvadat." Ax ya'a jets nujom
je viijnk pava'nun, akojtsmúk
tse'e tyaañ jidu'um: "Tsokta je
mmujantamda je mmutqatamda
ve'em ax jo'n viinm mnachókjada."
¹⁰Pan pan xa ve'e dujayepp
je tsojkun, ka'a tse'e ti ka óyap
dutuujnja je myujayu. Ax ve'em
tse'e, je tsojkun kajx xa ve'e je jayu
dükutyún je pava'nun.

¹¹Je'e kajx tse'e je Nte'yam
dutsak jetse'e ve'em xtóndat kux
mnuja'vidupe'e jets najxpe'e je it.
Ve'em tse'e m'ijtinit ax jo'n je jayu
juu' ve'e pojtuktup ku ve'e mya'ajta
jetse'e je chooj duyakke'ekta,
mnuja'vidupe'e jets támani
ve'e je xaaaj ku ve'e myiinnuvat
je nYaktsookpamda Jesucristo,
ta tse'e jyaa'ktámini je xaaaj ku
ve'e myiinnuvat jets ka'a ve'e
ku ve'e njaanchja'vi'ukva'numdi.
¹²Ve'em xa ve'e uxyam ya it ax
jo'n je it koo'tsna jetse'e javee'n
yak'a'ix jetse'e je xaaaj pyítsumüt.
Va'an tse'e dukoo'kto'numdinje
kyo'oy je'e, je'e juu' ve'e je jayu
tyoondup juu' ve'e ijttup ax jo'n
je'eda juu' ve'e ijttup jeja akoo'ts
it jaat; je'e ve'e nto'numdinup
vintso ve'e n'amäadaaguimdat je
kyo'oy je'e je makkin kajx juu' ve'e
je Nte'yam xmo'yumdup, ve'em
tse'e n'ijtumdinje ax jo'n je'eda
juu' ve'e ijttup jeja ajajtk it jaat.

¹³Va'an tse'e dujoojntykimda ax jo'n dupaa'ty du'akek̄ga, ve'em ax jo'n je jayu juu' ve'e joojntykidup jeja ajajtk it jaat. Ka'a tse'e ve'em nto'numdat ax jo'n je'eda pān pān jatye'e ooktup mookjjudup, pān pān jatye'e juu' dujomtoondup dutitoondup, pan pan jatye'e je kats dūtukmaatjayejptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka pūkap jyayejptup, pan pan jatye'e dutoondup juu' ve'e kyapaatyp kyah'akek̄guip, pan pan jatye'e nacho'oxpajkjudup, jets pan pan jatye'e ejkjudup jot'aajnjjudup ku ve'e juu' kya'o'yixjada ax jo'n je viijnk jayu. ¹⁴Jem'e je Maja Vintsán Jesucristo y'am kya'm nmapya'mumjadat. Je'e maat tse'e n'iijtumdinit ve'em ax jo'n je jayu dujayepta je vit juu' ve'e natyukxojaxjudup. Ka'a tse'e nto'numdat juu' ve'e ntsojkumdup ya'n'avintso vinma'yun kajxamda.

**Ka'a tse'e ntokimpayo'yumdat
je nmuyaanchja'vivamda**

14 Kuvakta je mmuyaanchja'vivada pān pān jatye'e duka'oynuja'vidup pan ti ve'e je Nte'yam chajkp; ax ka'a tse'e xkojtsvintsóvdat ku ve'e oy dukavinmótuda.
²Jem xa ve'e je jaanchja'vivada juu' ve'e nayja'vijidup jetse'e duja'kxtat to'k ka'ajyji ti jaty, jempa tse'e viijnktava juu' ve'e duka'oynuja'vidup ti ve'e je Nte'yam chajkp, tum je aajy je ojts tse'e jya'kxtup. ³Je jaanchja'vivada pan pan jatye'e duja'kxtuvap je tsu'uts, ka'a tse'e duvijink'íxtat je myujaanchja'vivada juu' ve'e je'ejyji duja'kxtup je aajy je ojts;

jets je jaanchja'vivada juu' ve'e je'ejyji duja'kxtup je aajy je ojts, ka'ats je'e ve'e duvijink'íxtuvat je myujaanchja'vivada juu' ve'e duja'kxtuvap je tsu'uts, kux kuvajkjudu je'e ve'e je Nte'yam.

⁴Nunjajtp tse'e ku ve'e vinkex ñunva'anut jets ka'a je'e ve'e vye'ema. Jidu'umts atse'e n'atsav: iPants mitse'e tumpumju jetse'e xtókimpayo'oyut je viijnk jayu je tyoompa? Je vyintsán xa je'e ve'e va'anup pan oy je'e ve'e juu' ve'e tyuump uk pān ka'a. Ax tyónupts je'e ve'e juu' ve'e oy, kux o'yixjup je'e ve'e je Maja Vintsán jetse'e je jayu je y'oy je'e dutónut.

⁵Jem xa ve'e je jaanchja'vivada juu' ve'e vinjava taandup jets ñumájipe'e to'k je xaaj jets ka'a ve'e jado'k je xaaj. Jempa tse'e je viijnk jaanchja'vivada juu' ve'e vinjava taandup jets akijpxa ve'e dunumájada nujom je xaaj. To'k jado'k tse'e vinjava tyándat pān vintso ve'e oy dupaa'tut du'akeegat.

⁶Je'e juu' ve'e du'amaa'yidup to'k je xaaj jets ka'a ve'e jado'k je xaaj, ve'emts je'e ve'e dutonda jetse'e je Maja Vintsán duyakmájadal duyakjaanchadat; jets je jaanchja'vivada juu' ve'e dukah'amaa'yidup je xaaj juu' ve'e je myujaanchja'viva y'amaa'yidup, ve'em tse'e dutonda jetse'e je Maja Vintsán duyakmájiduvat duyakjaanchiduvat. Je jaanchja'vivada juu' ve'e duja'kxtuvap je tsu'uts, ve'em tse'e dutonda jetse'e je Maja Vintsán duyakmájadal duyakjaanchadat, kux kyukojsjidup je'e ve'e je Nte'yam je'e juu' ve'e kyaaydup

y'ooktup. Je jaanchja'vivada juu' ve'e dukaja'kxtup je tsu'uts, ve'em tse'e dutonda jetse'e je Maja Vintsán duyakmájiduvat duyakjaanchiduvat, kyukojsjiduvapts je'e ve'e juu' ve'e kyaaydup y'ooktup.

⁷ Ni pánats uu'me'eda juu' ve'e kajoojntykip je y'avintso je'e kajx, jets ni pánats uu'me'eda juu' ve'e ka'oo'kp je y'avintso je'e kajx. ⁸ Pan joojntykimdup xa ve'e, je Nte'yam kajxts uu'me'e njoojntykimda; jets pan oo'kumdup tse'e, je Nte'yam kajxpats uu'me'e n'oo'kumduva. Ax ve'em tse'e, pan joojntykimdup tse'e uk pan oo'kumdup tse'e, je Nte'yam je jyáyuts uu'me'eda. ⁹ Je'e kajx xa ve'e je Cristo y'uk'aa'k jetse'e jyoojntykpajknuva jetse'e dunqvintsanikáxut nujom pan pan jaty'e joojntykidup jets nujom pan pan jaty'e oo'ktu.

¹⁰ Kux tse'e ve'em, tyajxts miitse'e jemda juu' ve'e vaandup jets ka'a je'e ve'e y'oya juu' ve'e tyoondup je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a? Jets tyajxts miitse'e jémdava juu' ve'e duk'o'yíxtup je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a? Ka'a tse'e xtukkádaakumda jets je'e ve'e ntokimpayo'yumdat, to'k jado'k uu'me'e njeyumdinit jem je Nte'yam vyinkojkm, ax je'ets uu'me'e xtokimpayo'yumdap. ¹¹ Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Vaamp xa ve'e je Maja Vintsán:
"Tyúvam atse'e nva'añ jets
nujom atse'e je jayu
xvinkoxkténadat,
nujom tse'e vya'ndat jets
pyaatyp y'akeeguip je'e ve'e
juu' atse'e ntuump."

Jidu'um tse'e vya'añ. ¹² Ax ve'em tse'e, nuto'k jaty uu'me'e je cuenta je Nte'yam nmo'yumdinit pan vintso ve'e juu' jaty tunto'numda tunkojtsumda.

Ka'a tse'e je jayu ntukmasookumdat je Nte'yam je tyoo'

¹³ Je'e kajx tse'e, ka'a tse'e n'uktokimpayo'yumdinit to'k jado'k, je'e ve'e mpayo'yumdap vintso ve'e je n'útsamda je n'ajchamda jets je n'útsamda je ntsa'aamda nkaturkmasookumdat je Nte'yam je tyoo!. ¹⁴ Kux atse'e to'k muk n'it je Maja Vintsán Jesús maat, je'e kajxts atse'e vinjava ntañ jets ka'a ve'e tii ni tía juu' ve'e yaktókintoomp je y'avintso je'e. Ax pan je jayu tse'e dunasja'vip jets jeme'e juu' ve'e yaktókintoomp, yaktókintooompts je'e ve'e ku ve'e je jayu dutún juu' je'e ve'e ñasja'vip jets ka'a je'e ve'e y'oya. ¹⁵ Ax pan ñasja'vidup tse'e je m'utsta je m'ajchta ukpu je m'utsta je mtsa'ada jets ka óyap je'e ve'e juu' ve'e mtoondup, je'e kajx ku ve'e du'ixta juu' ve'e mja'kxtup, mkatsojktup tse'e je m'utsta je m'ajchta ukpu je m'utsta je mtsa'ada ku ve'e ve'em xtonda. Ka'a tse'e xyavintókitat je jayu juu' ve'e je Cristo kyu'oo'ki, je'e kajx ku ve'e xja'kxta juu' je'e ve'e ñasja'vip jets yaktókintoomp je'e ve'e. ¹⁶ Oyame'e xnujávada jets nvaat je'e ve'e xtóndat juu' ve'e mtoondup, ka'a tse'e ve'em xtóndat pan je jayu ve'e dunasja'vidup jets tokin je'e ve'e juu' ve'e mtoondup. ¹⁷ Kux ku xa ve'e je jayu y'it jem je Nte'yam y'am kya'm, ka'a tse'e duvakinkópkada juu' ve'e

kyaaydup y'ooktup, je'e ve'e yakvinkópidup jetse'e dütóndat juu' ve'e pyaatyp y'akeeguiip, je oy joöt dujayéptat, jetse'e xyoonduktat je Espíritu Santo kajx. ¹⁸Pan pan xa ve'e je Cristo ve'em dumutoomp dumupajkp, oy jootts je'e ve'e y'it je Nte'yam maat, íxjuduavpts je'e ve'e je jayu jets vintso ve'e dütún juu' ve'e oy.

¹⁹Ax ve'em tse'e, ve'em xa ve'e düták jetse'e nto'numdinit nkjojtsumdinit vintso ve'e oy joöt nmamyu'ijtumjidinit to'k jado'k jetse'e makk aaj makk joöt n'ijtumdinit to'k muk je Cristo maat. ²⁰Je'e juu' ve'e je Nte'yam tyoon, ka'ats miits je'e ve'e xyakvintókidat je'e kajx juu' ve'e mkaaydup m'ooktup. Nvaat tse'e je jayu dukáyut du'oo'kut jyajuu' kaakyanaaja; ax tókints je'e ve'e ku ve'e je jayu dukay du'u'k juu' ve'e je viijnk jayu tukmasoqkjup je Nte'yam je tyoo!. ²¹Pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e jets ka'a miitse'e je tsu'uts xja'kxtat, ka'a ve'e je tsaaydum pa'ajk naaj x'oo'ktat, ni ti viijnka ve'e xkatóndat pan je'e kajxe'e je m'utsta je m'ajchta ukpu je m'utsta je mtsa'ada dumaso'okta je Nte'yam je tyoo!. ²²Pan ti ve'e mjaanchja'vidup jetse'e xtóndat ya'a kajx, jeja tse'e je Nte'yam vyinkujkji düták jetse'e ve'em xjaanchjávadat. Xoon je'e ve'e je jayu juu' ve'e dumuja'vip jets oy je'e ve'e juu' ve'e tyuump. ²³Ax je jayu juu' ve'e mejtsvinmaayp, tokintoompts je'e ve'e ku ve'e juu' dukay duju'kx jetse'e dukajaanchjáva jets oy je'e ve'e ku ve'e ve'em dütún. Kux pan

ti ve'e je jayu tyoondup jetse'e dukajaanchjávada jets oy je'e ve'e, tókints je'e ve'e ku ve'e ve'em dütonda.

Va'an duto'numda pan vintso ve'e je viijnk jayu du'oyjávadat

15 Uu'mda, pan pan jatye'e dumuja'vidinup je Nte'yam je y'ayook, ve'em tse'e düták jetse'e mputajkimdat pan pan jatye'e duka'wynuja'vidup ti ve'e je Nte'yam chajkp, ka'a tse'e nto'numdat vintso ve'e viinm n'oyja'vimda, ²je'e ve'e nto'numdap juu' ve'e je nmujaanchja'vivamda y'oyjávadap jetse'e y'ítut je'e je y'o'yin kajxta, ve'em tse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat. ³Kux ni je Criistova ve'e dukatuujn vintso ve'e viinm du'oyjava, ve'em ax jo'n dumujujmi je Tyee!, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vyaañ jo'n: "Ku tse'e je jayu mvinkojtspejtjidi, ats tse'e xtukkädakkajx." Jidu'um tse'e dumujujmi. ⁴Nujom tse'e juu' jatye'e jatyáñ ijtp jep Kunuu'kx Jatyán kujxp, je'e kajxts je'e ve'e yakjatyaaajñ jetse'e xtukl'ixumdat, jetse'e makk aaj makk joöt nmuténimdat juu' jatye'e nyaknajxumdap, jetse'e je jot'amajin njayejpumdat van'it paat ku ve'e ve'em tyoojninit kyojtsjinit ax jo'n jep javyet. ⁵Je Nte'yam, juu' ve'e je jayu dumakkinmooyp jetse'e juu' dumuténat jetse'e duyakjot'amaja, je'e tse'e dütónup vintso ve'e kijpx je vinma'yun xjayéptat, ve'em ax jo'n je vinma'yun juu' ve'e je Cristo Jesús jyayejpp. ⁶Ax ve'emts miitse'e to'k ka'ajyji to'k aaj to'k

joot xyakmájada txyakjaanchadat je Dios Tee' jets je nMaja Vintsánamda Jesucristo.

**Yakvaajnjidu ve'e je oy kats
je oy ayook pan pan jatye'e
ka je israeejlit jáyuvap**

⁷Ax ve'em tse'e, ve'em ax jo'n je Cristo mkuvákjada, ve'em tse'e mnakyuvákjadat to'k jado'k, ve'em tse'e xyakmájada txyakjaanchadat je Nte'yam. ⁸Kux juu' xa qts miitse'e nvaajnjidup, ya'ats je'e ve'e: Miine'e je Cristo jetse'e dumutónut dumupákut je Nte'yam je israeejlit jayu je y'o'yin kajxta. Ku ve'e ve'em dütuujn, yaknuke'xnatajkits je'e ve'e jets kyutyuumpe'e je Nte'yam je y'ayook jetse'e ve'em tyónjut juu' ve'e je Nte'yam tyukvinva'ni je jujpit jáyuda, je Abraham, je Isaac, maat je Jacob. ⁹Je'e kajx tse'e myiimpa jets pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, je'e tse'e duyakmájidinup tuyakjaanchidinup je Nte'yam kuxe'e tyukmo'tjuduva, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Nyakmájap nyakjaanchapts ats mitse'e je numay jayu maat juu' ve'e ka je israeejlitap, ávupts atse'e mits je mmajin je mjaanchin kajx.

¹⁰Jado'k nax tse'e jidu'um vyampa: Miitsta, pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvapta, xoondukta maat je'eda juu' ve'e je Nte'yam vinkoojnjudu.

¹¹Vaampap tse'e jidu'um: Nujome'e pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, yakmájada yakjaanchada je Maja Vintsán,

ve'em tse'e, yakmájada yakjaanchada je Maja Vintsán nujom je jáyuda.

¹²Jidu'um tse'e je Isaías jep Kunuu'kx Jatyán kujxp dujatyaaampa:

Yakjéjap xa ve'e to'k je Isaí je chaan je kyooj pane'e duyakkutojkjap vinxup to'k it to'k naxvijin, jem tse'e je Isaí je chaan je kyooj y'am kya'm ñapyaamajmidinit juu' ve'e ka je israeejlit jáyuvapta.

Jidu'um tse'e je Isaías dujatyaaajñ.

¹³Je Nte'yam, juu' kajxe'e n'a'líxumda je y'oy je'e juu' ve'e miimpnum, je'e tse'e xoojntkp myak'ítjadap jets je oy joot maat kuxe'e je'e xjaanchjávada, ve'em tse'e je Espíritu Santo je myakkin kajx nuyojk oy xnuja'vi'ata'atstat jets tyúvam je'e ve'e je y'oy je'e juu' ve'e m'a'líxtup.

¹⁴Utsta ajchta utsta tsa'ada, nnuja'vip atse'e jets oy jayu miitse'eda jets ooye'e juu' xtunnujávada, jets m'o'yixjudupe'e jetse'e mnatyuk'íxjadat to'k jado'k.

¹⁵Oyam tse'e vye'ema, yap atse'e naq kujxp nnayjávaja jets ats miitse'e juu' ntukja'a'myétstat. Je'e kajxts atse'e ve'em nmayjávaja kuxe'e ats je Nte'yam je maa'yun xtoojnji ¹⁶jets atse'e je Cristo Jesús nmutónut nmupákut je'e je y'o'yin kajxta pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. Nvaajnjidupts ats je'e ve'e je oy kats je oy ayook juu' ve'e je Nte'yam yakmiin yaja naxvijin, ve'em tse'e y'ijttinit je vintsa'kin juu' ve'e je Nte'yam y'oyja'vip, ve'em ax jo'n ats je'e ve'e

je Nte'yam kuntukvintsá'kidi, ve' em tse'e y'ijttinit je Nte'yam je jyayu je Espíritu Santo kajx.

¹⁷ Ax ve' em tse'e, ooy atse'e ntuntukxoondük juu' ve'e je Nte'yam tyoon kyojts ats kajx, ats, nuto'k juu' ve'e ijtp to'k muk je Cristo Jesús maqt. ¹⁸ Nayja'vijup atse'e jets je'ejyji atse'e nkótsup juu' ve'e je Cristo tyoon kyojts ats kajx jets ve'em pan pán jatye'e ka je israeejlit jáyuvap, je'e tse'e duqatsapáktap je Nte'yam, ve'em juu' jatye'e tyoon kyojts ats kajx ¹⁹ ku ve'e je mújít nuya'vin jetse'e je majin dütuujn jets ku atse'e je Espíritu Santo xyakmakkpujk. Ax ve'emts atse'e je jayu nvaajnjikujx je oy kats je oy ayook jem jerusaleenit kyajpún kajxm jetse'e jem paat jye'ya iliiricovit y'it joottm. ²⁰ Ijpts atse'e ntsák vintso atse'e je jayu nvaajnjadat je oy kats je oy ayook joma ve'e je Cristo jye'e kyayaknujávana, ka'ats atse'e ve'em ntónut ax jo'n je jayu juu' ve'e je tajk dujaal'kyavkimpejtp joma ve'e je viijnk jayu je tajk dütsoo'nduk. ²¹ Ve'em atse'e ntsák jets atse'e ntónut ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Je'eda pán pán jatye'e
kayakvaajnjidupna,
y'íxtaps je'e ve'e,
jets je'eda pán pán jatye'e
dukamótudupna,
vyinmótdaps je'e ve'e.
Jidu'um tse'e vya'añ.

Ñuvinma'yí tse'e je Pablo
jetse'e nájkxut jep Roma

²² Kux atse'e ve'em ntun, je'e kajxts atse'e xka'o'yixju jets ats

miitse'e najkx nku'ixta, óyam atse'e may náxani njanupaamduka. ²³ Ax uxyam tse'e, ta atse'e nton'avaada yaja it jaat joma atse'e tunnaxy tuñtaka. Jékani jets uxyam paat atse'e ooy njatuntsák jets atse'e n'ítut miits maatta, ²⁴ a'ixpts atse'e jets x'o'yixjup atse'e tsok. Nku'ixuvaandup ats miitse'e naxyji ku atse'e nnajkxut jep espáñait y'it jaatp. Ku ve'e vee'n je it náxut jetse'e xyoondukut ats ya n'aaj ya njoot ku atse'e n'ítut miits maatta, van'itts ats miitse'e xputákadat jets atse'e njaa'knajkxut jep España. ²⁵ Ax najkxpats aatse'e uxyam jem Jerusalén jets aatse'e je putajkin nmo'odat je Nte'yam je jyayu juu' ve'e jem ijttup. ²⁶ Kux'e je jaanchja'vivatajk juu' ve'e tsuunidup jem macedóniait y'it joottm jets yaja acáyait y'it jaat, je'e tse'e dunupajmtkudu jetse'e je putajkin dütuknuékxtat je Nte'yam je jyayu pán pán jatye'e ayoovdup jem Jerusalén. ²⁷ Y'oyja'vidu tse'e jetse'e ve'em dütóndat, ax pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e, kux ve'eme'e tyukkada'akjada. Kux je'e pán pán jatye'e ijttup ka je israeejlit jáyuvap, je'e tse'e dujayejptup je oy kats je oy ayook maqt je'eda pán pán jatye'e israeejlit jayu jetse'e ve'em dujayejptuvat je joojntykin juu' ve'e xá'ma kajx ijtp, pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e jetse'e je israeejlit jayu yaktukputákadat juu' ve'e y'íxtup jyayejptup pán pán jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. ²⁸ Ax ve'em tse'e, ku ve'e yaktukkataka vye'nat ya putajkin juu' ve'e yakmojktup, van'itts atse'e jep España nnajkxut, ve'emts ats

miitse'e naxyji nku'íxtat. ²⁹Oy xa atse'e nnujava jets ooye'e je Cristo xtunkunoo'kxumdat ku atse'e jem nmajkxut jets ats miitse'e nvaajnjadat je oy kats je oy ayook.

³⁰Utsta ajchta utsta ts'a'ada, je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx jets je tsojkun kajx juu' ve'e je Espíritu Santo xmo'yumdup, je'e kajxts ats miitse'e nmunoo'kxtukta jets atse'e to'k aaj xputákadat, atse'e xnutsapkótstat. ³¹Amótuda to'k aaj je Nte'yam jets atse'e xtuknuva'atsut je tsaachto'nun juu' atse'e xtoojnjavaandup je'e pan pan jatye'e dükajaanchja'vidup je Jesucristo jem Judea, jets nay ve'empa ve'e oy yakkuvákut je putajkin juu' ve'e yaktukkátakadap je Nte'yam je jyayu juu' ve'e tsu'unidup jem Jerusalén. ³²Pan vaamp tse'e je Nte'yam, van'itts atse'e nje'yat va'ajts xoojntkp joma ve'e miitsta jets atse'e njot'amájat ku ve'e nku'íxtat. ³³Jé Nte'yam, juu' ve'e duyajkp je oy joot, je'e maat tse'e m'ijttinit. Amén.

Ku je Pablo máyam je Dios dükajx

16 Oy jayu je'e ve'e je Febe, nuto'k je n'útsamda je ntsa'aamda juu' ve'e je Nte'yam dumutoomp dumupajkp je jaanchja'vivatajk maat juu' ve'e nay'amojkijidup jem cencréait kyajpun kajxm. ²Oy yakxón tse'e xkuváktat je Maja Vintsán kajx, ve'em ax jo'n dupaa'ty du'akeegaa jetse'e dütóndat je Nte'yam je jyayu. Putákada to'k aaj ya Febe pan ti jatye'e ka'ijtuxjup, kux numaye'e je jayu juu' ve'e pyutajki, xputajki atse'e viinm.

³Máyame'e to'k aaj je Dios xmo'odat je Priscila jets je Aquila, je'e juu' atse'e ntukmaatmutoondup ntukmaatmupajktup je Cristo Jesús. ⁴Viinm xa je'e ve'e jep kutsa'aga jaatp ñaajktaajnjidi ats kajx. Nkukojtsjidupts atse'e, ax ka átsjyap tse'e, ve'empa ve'e nujom je utsta je ajchta jets je utsta je ts'a'ada pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. ⁵Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je utsta je ajchta jets je utsta je ts'a'ada juu' ve'e nay'amojkijidup jem je Priscila jets je Aquila tyak'ama. Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Espaneto juu' atse'e nmaatnayja'vijup jets atse'e ooy ntuntsak. Je'e ve'e mutoo'vajkp dujaanchja'vi'ukvaan je Cristo yaja acáyait y'it jaat. ⁶Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je María juu' ve'e ooyani tuntoomp miits maatta. ⁷Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Andrónico jets je Junias, ats je nmu'israeejlit jáyuda juu' atse'e nmaatpoxuntaktsunido, ñumájidup je'e ve'e je kukátsiva maatta jetse'e too'vajkp to'k muk ylijtti je Cristo maat jets ka'a ve'e ats.

⁸Máyame'e to'k aaj je Dios xmo'odat je Amplias juu' atse'e ooy ntuntsajkp je Maja Vintsán kajx. ⁹Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Urbano juu' ve'e ntukmaatmuto'numdup ntukmaatmupajkumdup je Cristo Jesús, nay ve'empa je Estaquis juu' atse'e ooy ntuntsojkap. ¹⁰Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Apeles juu' ve'e oy duyaknu'ke'xnatajki jets

jyaanchja'vipe'e je Cristo.

Mooyduva to'k aaj máyam je Dios je jayu juu' ve'e tsuunidup jem je Aristóbulo tyak'am. ¹¹Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat qts je nmu'israeejlit jayu Herodión, nay ve'empa je jayu juu' ve'e tsuunidup jem je Narciso tyak'am juu' ve'e je Maja Vintsán dujaanchja'vidup.

¹²Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Trifena jets je Trifosa juu' ve'e je Maja Vintsán dumutoondup dumupajktup, nay ve'empa je n'útsamda je ntsa'aamda Pérvida, juu' ve'e ooy ntuntsojkumdup jetse'e jékani je Maja Vintsán dumutún dumupuk. ¹³Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Rufo, juu' ve'e je Maja Vintsán vinkoojnju, nay ve'empa je tyak, juu' atse'e ntaakja'vip. ¹⁴Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Asíncrito, je Flegonte, je Hermas, je Patrobas, je Hermes, jets je utsta je ajchta jets je utsta je tsq'ada juu' ve'e ijttup je'e maatta. ¹⁵Máyame'e to'k aaj je Dios xmooyduvat je Filólogo jets je Julia, je Neroo jets je cha'a, je Olimpas, jets nujom je Nte'yam je jyayu juu' ve'e ijttup je'e maatta.

¹⁶Nachee'njada to'k jado'k je tsqjkun maat je Maja Vintsán kajx. Joma jatye'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajkta, to'k ka'ajyji tse'e mkejxuxjada máyam je Dios.

¹⁷Utsta ajchta utsta tsq'ada, nmunoo'kxtktupts qts miitse'eda jetse'e xtun'íxtat je'eda pan pan jatye'e je jayu duyaknavya'kxjudup jetse'e dutukmaso'okta je Nte'yam je tyoo', kux juu' ve'e je jayu tyuk'íxtup, ka'ats je'e ve'e

ñavyaa'tyuu je ixpajkun juu' ve'e je Nte'yam je jyayu mva'nuxjudu. Ka'a tse'e mnaajk'ítjadat je'e maat pan pan jatye'e ve'em dutoondup je ka óyap. ¹⁸Ka je Cristo Jesuusap xa je'e ve'e myutoondup myupajktup, je y'avintso vinma'yune'e yaktoondup, vyin'aq'ndupts je'e ve'eda pan pan jatye'e oy dukanuja'vidup je Nte'yam je y'ayook, je'e ve'e ku ve'e tsoj kyotsta jets je'e juu' ve'e je jayu y'oyja'vip. ¹⁹Anañujoma xa ve'e je jayu dunujávada vintso miitse'e xkuvakta je oy kats je oy ayook, je'e kajxts atse'e nxoonduk. Ntsajkpits atse'e jetse'e vij m'íttat vintso ve'e xtóndat je y'oy je'e jets ka'a ve'e vij m'íttat vintso ve'e xtóndat je kyo'oy je'e. ²⁰Ax je Nte'yam, juu' ve'e je oy joöt xmo'yumdup, je'e tse'e duyakvintókiyup je Satanás jetse'e y'ijtnit jep mtekupa'tkupta. Je nMaja Vintsánamda Jesucristo tse'e mkunoo'kxjadap.

²¹Máyame'e je Dios mkejxuxjada ya Timoteo juu' atse'e ntukmaatmutuump ntukmaatmupujkp je Cristo. Máyame'e je Dios mkejxuxjuduva je Lucio, je Jasón, jets je Sosipater, qts je nmu'israeejlit jáyuda.

²²Ats, je Tercio, je'ets atse'e njaayp juu' atse'e uxyam yaktuknuujmip, nay ve'empats ats miitse'e ntuknuukexta máyam je Dios je Maja Vintsán kajx.

²³Máyame'e je Dios je Gayo mkejxuxjada, je'ets atse'e tuyak'litupaa'ty yaja tyak'aajy joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajkta. Mkejxuxjuduwap tse'e máyam je Dios je Erasto juu' ve'e je kajpun je

myeen duka'mip. MÁyame'e je Dios mkejxuxjuduva je uts je ajch juu' ve'e duxaaj Cuarto.

24 Je nMaja Vintsánamda Jesucristo tse'e mkunoo'kxjadap anañujoma. Amén.

Ku je Pablo kyojtsukukajxini

25 Yakmaja yakjaancha tse'e je Nte'yam y'ijtnit, je'e juu' ve'e o'yixjup jetse'e makk aaj makk joot myak'ijtjidinit, ve'em ax jo'n dumaatnavaa'tyju je oy kats je oy ayook juu' atse'e ntukka'amaayp, je Jesucristo jye'e, juu' ve'e je Nte'yam je jayu tyuknuja'vi jetse'e jujpani kyayaknujava y'ijt.

26 Ax uxyam tse'e, va'ajts nujávats ya'a ve'e tyaañ je'e kajx juu' ve'e jyatyandu jep Kunuu'kx Jatyán kujxp je Nte'yam je y'ayook kojtsajxpatajkta, ve'em ax jo'n je Nte'yam, juu' ve'e xa'ma kajx ijtp, je'e tse'e je jayu dupavaan jetse'e duavánadat ya ayook pan joma ve'e je jayu chaanada to'k it to'k naxvijin, ve'em tse'e je Nte'yam dujaanchjávadat jetse'e dukatsapáktat.

27 iYakmaja yakjaancha tse'e je Nte'yam y'ijtnit xa'ma kajx, je'e jyji ve'e to'k nujom dunuja'vikajxp iJe Jesucristo kajx tse'e ve'em yaktoonnit! Amén.